

Vážné i nevážné skautské vzpomínky

středisko Varta Semily 2020

SKAUT

OBSAH

Počátky našeho skautování v Semilech / Volinský	3
Tábor pod Kostí v roce 1940 / Docent	5
Stavba chaty v Babí / Kváček	7
Na kolech do jižních Čech / Miky	8
Pel-mel vzpomínek / Toom.....	9
Mělo by „se“ nasekat dříví aneb Prozření nováčka / Žirafa	12
Libštátský příběh / Vlčice a Formik	13
Táborové střípky / Effa.....	16
Tři zážitky z nočních hlídek / Pan	17
Roverské vzpomínání / Baghíra.....	18
Vlčata kuchaři / Balů	21
První noční výsadek – „Hloupej den“ / Baghíra.....	21
Moje druhé orlí pero a táborové ohně / Očko	24
Roverská výprava do Tater / Rikitan.....	26

Kolem kolem republiky / Omar	28
Roverské výpravy do Polska a Norska / Šťopka	30
O mlčenlivé vrbě / Kaštan.....	31
Ukrajina / Křéma	32
Hrouda u studny / Borůvka	32
Nerozbitné umývárky / Červík.....	33
Nejsilnější vůle / Veverka	34
Tři orlí pera / Kulich	35
Honba za pokladem / Kleris	36
Holinka / Želva	37
Černočerná tma / Tina	37
Družinové víkendovky / Gepard.....	38
Výprava s vlčaty do Náchoda / Jerry.....	39
Tam někde nahoře / Kousy	39
Na samotce / Liška.....	40
Pohoda na puťácích / Ježek.....	43
Návrat z tábora do civilizace / Slíva.....	44
Výsadek / Burák.....	45
Až na vrchol světa / Šťopka.....	45
Puťák / Lukinelo	47
Svatojiřský oheň / Réba.....	48
Táborová etapovka / Ještěrka.....	49
Křížem krážem republikou / Prófa	49
Výlet s benjamínky do skal / Jitka.....	51
Vzpomínka na tábor / Divočák	53
„Pamatuješ si, jak jsme...?“ / Pítí.....	54
Moje tábory na Žumberku / Píďa	55
Skautský slib / Hedvika.....	57

Počátky našeho skautování v Semilech / Volinský

V letech 1919 až 1920 založil v Semilech silný oddíl skautský učitel Flekna, který měl nejen zásluhu o založení, ale i udržení oddílu několik dalších let. Začátky nebyly skvělé, prvotní nedůvěru rodičů bylo nutné překonávat důkazy o prospěšnosti skautingu pro nás. Avšak neúnavnou pílí a silnou vůlí zakladatele skautingu v Semilech (tehdy jsme mu říkali „*bratře vůdče*“) byla počáteční nedůvěra nahrazena plnou důvěrou, zejména také proto, poněvadž vedoucí skautů jako učitel získal si důvěru snáze, než by tomu bylo u zakladatele neb vedoucího, který by měl povolání jiné. V začátcích se nás přihlásilo jenom několik (Dohnal Daníček, Chmelík, Jetmar, Hladík, Kubelka, Hyška a další). Ale postupem času nás přibývalo, takže během dvou let vzrostl oddíl na šedesát junáků. Jistě na Semily nebyl počet veliký, ale vezmu-li v úvahu tehdejší dobu, byl výsledek náboru více než dobrý.

Učitel Flekna se všestranně staral o rozvoj, vzdělání a uvědomění všech, kteří jsme do oddílu vstoupili, a jistě se mu podařilo ve většina z nás vzbudit lásku k přírodě, naučit nás samostatnosti, samostatně jednat, myslet, tvořit a vzájemně se podporovat, bylo-li třeba...

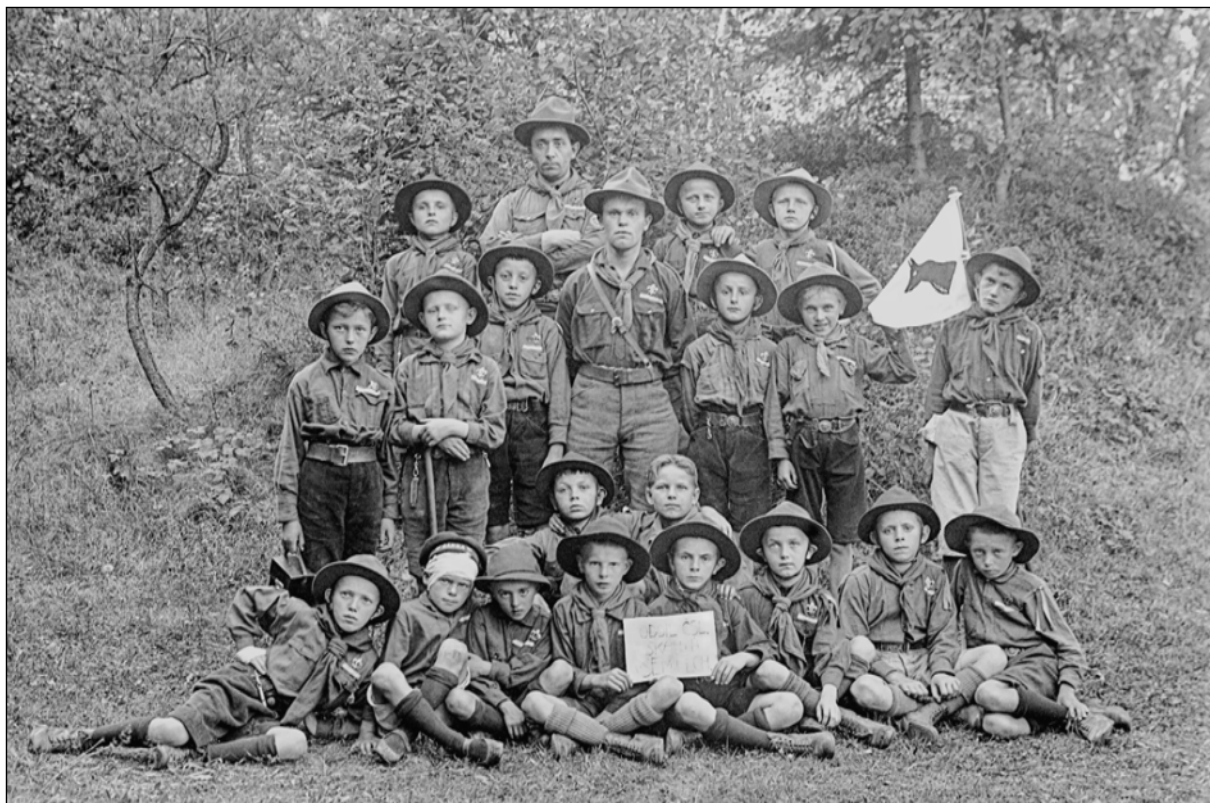
Jakmile byl oddíl založen, přikročilo se samozřejmě k vybavení vším (pokud finanční poměry dovolovaly), co pořádní junáci mají a musí mít, má-li mít výchova junáka praktický účel. Bylo nutno zejména zakoupit stany, hole, košile, klobouky, kotlíky, vařiče, nože a mnoho jiných věcí, abychom vybavení tak, jak se sluší a patří. Že se nám vše podařilo brzy, levně a dobře obstarat, má zásluhu zase jenom učitel Flekna, a jistě všichni máme na tu dobu vzpomínky velmi radostné.

Jaký byl výcvik? Přísný a velmi účelný. Dvakrát týdně jsme měli od šesti hodin ráno tzv. půlhodinky, a to buď v semilském parku za zámkem, nebo v parku panském, případně i v Podmoklicích na lomech Fantových závodů, též mírným klusem až k Riegrově stezce a zpět. Cvičili jsme prostná, běh, vrh koulí, oštěpem, lezli jsme po stromech, učili se rozdělávat oheň pokud možno jednou sirkou, udržovat oheň, vařit jednoduchá jídla pro táboření, zkrátka vše, co potřebuje junák vědět a umět.

Kromě půlhodin se nejméně jednou týdně konaly schůzky, bylo zde hlasováno o nově přijímaných členech, o případném potrestání provinivších se bratří, půjčovaly knihy (měli jsme knihovničku), byly připravovány besídky, recitační večery atd...

Ale pořádali jsme i podniky větší a veliké. Tak třínedělní táboření u Železného Brodu (nevím již přesně kde, neboť 26 let je hezká řádka let k zapomenutí), táboření na Valdštyně, na Kozákově, v Náchodě, Hronově a jinde. Většinu cest jsme dělali pěšky, prohlédli si lesy, pole, luka, památnosti naší vlasti. Byli jsme i týden v Praze, což pro nás hochy byl výlet vzácný, neboť vidět Prahu bylo klukovské fantazii vzdáleným snem. A když nám bylo sděleno, že jedeme do Prahy, jistě mnoho z nás pokojně nespalo kolik nocí.

Z táboření ve volné přírodě přinesli jsme si mnoho poznatků, kterých nelze nabýti čtením ani posloucháním. Naučili jsme se samostatně vařit, hospodařit, uklízet, stát stráž, stany stavět

a mnoho jiných užitečných věcí. Při táboření na Kozákově – ač je tomu již asi 25 let – pamatuji, že bylo počasí jako letos studené, vlhké, takže jsme se v áčku krčili jeden ke druhému, abychom se zahřáli, ale že je nám zima, to jsme neřekli. Dělali jsme hrdiny. Ovšem krásná rána, kdy vycházející slunce počalo ihned hřát (bylo-li ráno počasí laskavé a nechalo-li sluněčku vyjít a na nás se smát), nahradila nám polospánek prvních nocí.

Později, když již jsme byli otužilí, nebylo pro nás ani sychravé počasí špatné k přenocování venku pod stanem, a využili jsme každou volnou chvíli, ať již byly svátky kterékoliv, abychom přenocovali v přírodě.

Z našeho táboření v okolí Hronova přinesli jsme si mnoho vzácného: vlastnoručně psaný návrh mistrem Aloisem Jiráskem na zhotovení oddílové vlajky, podepsané knihy aj. Nevím bohužel, kde se tento cenný listinný materiál nyní nachází, nebo zda později byl někomu předán nebo ztracen. Vím jenom, že jsme byli mistrem srdečně uvítáni, že si s námi srdečně pohovořil, ruku stiskl – a pak jsme neměli více příležitostí podívat se do Hronova za jeho života. A ještě jednu veselou vzpomínku mám na táboření v této době v Hronově. Setkali jsme se cestou s oddílem skautů z Jičína, kde byl také jako junák – černochoch. Veselý dovádivý hoch, který nás celou cestu, po celý týden bavil, rozesmál. Byl to syn české artistky, velice inteligentní. Od nás se lišil jenom svou černou pletí a živější povahou. Byl to jeden z nejpamátnejších a nejkrásnějších výletů a věřím, že jistě všichni účastníci si pamatují tolik jako já.

Po několika letech byl zakladatel semilského skautingu – učitel Flekna – přeložen a oddíl převzal br. Hladík z Chuchelny, který má jistě více vzpomínek. Rovněž tak br. Elsner a jiní. Já jen přeji dnešním skautům mnoho zdaru a dobra a vedoucím mnoho úspěchů, neboť junáctví je

výchova skutečně krásná. Vzpomínky na naše mladá léta, která jsme prožili ve skautingu, nám jistě nikdy z našich srdcí nevyprchají. A jistě my, kteří jsme před 26 lety v Semilech začínali, budeme podporovati všichni jak junáky samotné, tak také organizátory a vedoucí. Zdar!

(Zdenko Wittmayer, psáno 1945)

Tábor pod Kostí v roce 1940 / Docent

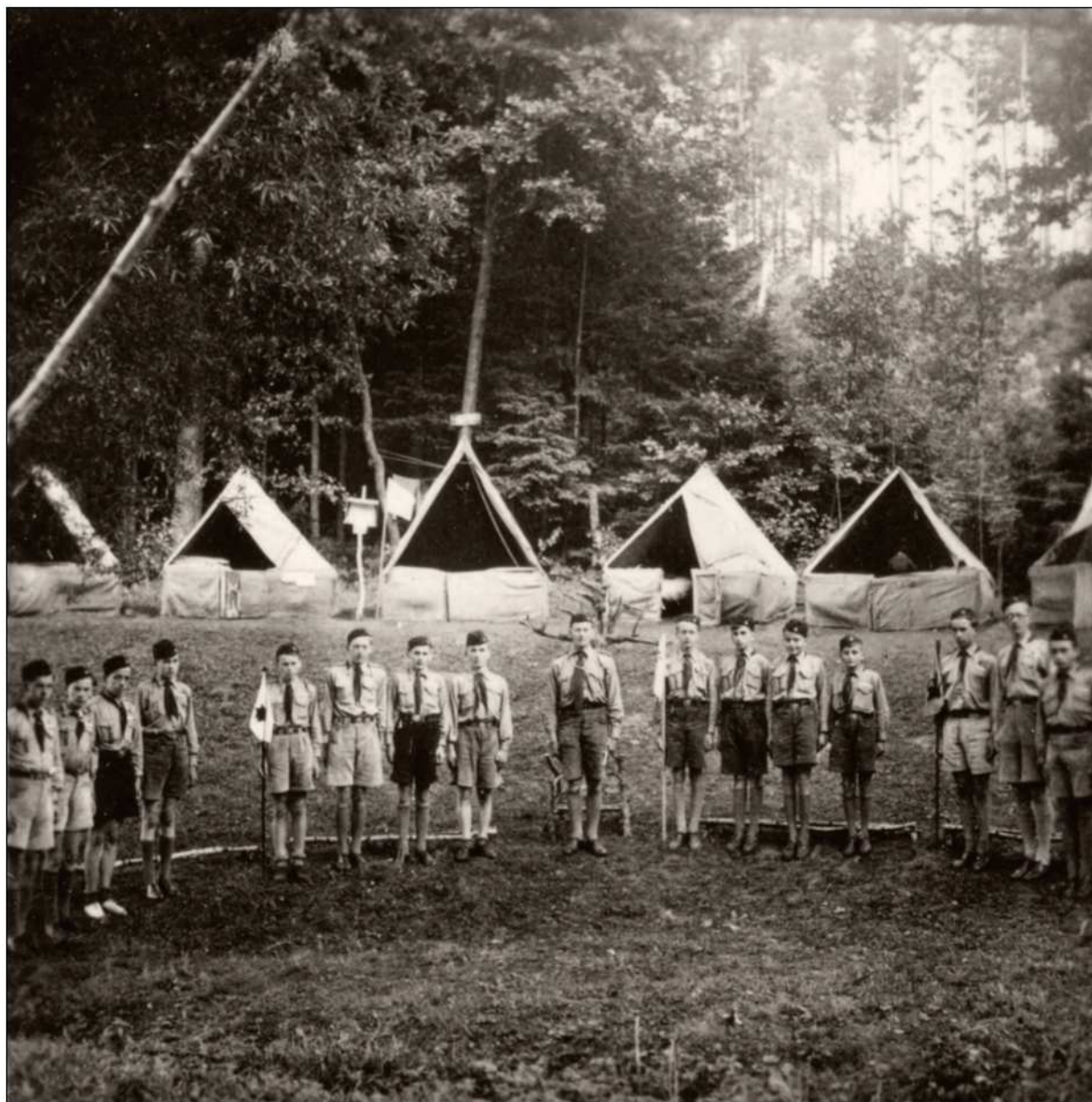
Každý z nás jinak tráví svoji volnou chvíli. Já inspirován krásným jarním počasím, radostně svítajícím sluncem jsem si zavzpomínal. Sáhl jsem po albu vzpomínek, svázaném radostí dětských let, které obsahuje mnoho pěkného. A tak, jak jsem tiše v něm listoval, objevila se před mými zraky rozložitá stavba hradu Kostí uprostřed hlubokých lesů, obklopená velkým rybníkem. Právě nedaleko tohoto historického hradu jsem prožil krásné léto roku 1940 jako malý skaut. Byl to můj první a dosud jediný tábor. Sem přišli jednoho červencového dne obtěžkáni batohy a obtěžováni prudkým sluncem a nepopsatelným horkem skauti. Malá stanice Libošovice, ležící na trati Stará Paka – Mladá Boleslav, se stala toho dne dějištěm významné události. Totiž, vystoupilo zde více jak deset cestujících z usupané lokálky. Byli jsme to my. Zvědavě jsme se rozhlíželi po malé stanici, kde po odjezdu „střely“ se plahočila paní přednostová a trhala trávu, neboť trať se již těžko poznávala od sousední louky. Když jsme se dosyta vykoukali, dali jsme se na pochod. Prošli jsme vesnicí stejného jména jako nádraží, zvědavě okukováni domorodci. U kostela jsme zahnuli doleva, do luk, po cestě směřující ke hradu Kostí. Šli jsme úzkou cestou a z obou stran nás počal obklopovat les. Dostali jsme se do zajetí letní přírody. Radostně jsme dýchali čistý vzduch, který osvěžoval naše plíce i hlavy. Deset minut před hradem zabočili jsme napravo do údolí, které se velmi podobalo tomu, kterým jsme právě prošli.

A zde za zpěvu ptactva, šumění stromů, deště a burácení hromu jsme prožili radostný týden. Krátká sice doba, ale přec malá pokladnice poznatků pro nás úplně nových. Byli jsme na opravdovém táboře a za pomoci svých teoretických znalostí jsme si osvojovali cennou praktickou dovednost, které se nám v hojné míře nedostávalo a nedostává i dnes. Dny byly krásné, plné letní pohody, slunečních paprsků. Každý den se podobal jako vejce vejci. Ráno hořké kafe, kus suchého chleba, vykoupaní v teplé vodě nám bylo vzpruhou do nastávajícího dne. A pak méně radostná věc, jedno kloktáníčko proti krčním nemocem. Louka si však přišla na své, byla ovlažována ihned za jitra a pomohlo jí to. Anginu za našeho pobytu nedostala a my rovněž ne.

Po snídani každá družina se rozcházela za předem vytčeným úkolem, který musela splnit. Jedna šla na dříví, druhá držela službu v táboře a připravovala vaření a třetí stavěla zásobní stan apod. V těchto úkolech jsme se střídali. Tehdy mi bylo 12 let. Byl jsem nejmladším a také nejmenším, a tak jsem vykonával pouze služby pomocné. K vaření mě nepustili, příliš lpěli na svých životech, ke stavění také ne, protože já raději boural. To však nebylo na počátku třeba. Tak jsem chodil ke kupci a na poštu.

Pokud se týká stravování, co jsme si uvařili, to jsme si snědli. Ke svačině to byl chléb s máslem, k obědu pak různé dobroty. Uchvacující byl pohled na umouněné skautíky, jak na bedně připravují těsto na knedlíky. Velká škoda, že neumím malovat. Ještě dnes vidím bílé tváře s hrůzou hledící na žlutobílé kusy rozválené po bedně, kterým se prý říká v kuchařské terminologii „těsto“. Nebo vidět nás, jak pečeme amolety, přivedlo by do rozpaků mnohého čtenáře. Kuchyňského nádobí jsme mnoho neměli, tím méně pak amoletník. Prostě se tedy vzala nádoba, ve které bylo zaděláno, a těsto se lilo na plotnu. Mezery mezi jednotlivými pláty byly dosti značné, a tak si na amoletách pochutnával i oheň. Všem však chutnalo, aspoň to říkali. Myslím si však, že byli natolik taktní, že se před kuchyňskou četou o jejím umění nezmiňovali. Odpoledne jsme pokračovali v práci před tím započaté a k večeru jsme sportovali. Hráli jsme odbíjenou, házeli bumerangem, který se nikdy nevracel, nebo někteří se šli ještě jednou vykoupat.

V odbíjené dokonce naše družstvo sehrálo mezinárodní zápas se selskými synky z nedaleké vesnice, tuším, že se jmenovala Lhota. Vyhráli jsme všechny tři sety a hoši byli za to zahrnováni nepatrnými pozornostmi komárů a nevtíravých nočních mušek, kterých tam bylo víc jak dost.

Kolem 10. hodiny celý tábor pomalu usínal. Hlasy tichly, kolem stanů se procházela stráž, kluk zabalený ve velkém kabátě až po uši, s baterkou v ruce, rozhlízející se pozorně kolem sebe, hlavně ale do blízkého lesa, který byl asi dva metry za stany. Zatím na kavalci každého stanu odpočíval zmořený skautík po celodenní práci a vzpomínal na domov. Jak to asi doma vypadá? Co dělají teď naši? A mnoho podobných otázek protínalo usínající jeho duši. S padající tmou padala i na něho tíseň tesknosti, která se však rozplynula v tichý spánek. Dva zůstali však vzhůru. Stráž sedící na stráni a měsíc nad jeho hlavou, který se čtverácky usmíval na usínající kraj a v dáli na Semily...

Stavba chaty v Babí / Kváček

Veliký díl činnosti vodních skautů se odehrával v chatě Babí a jejím okolí. Tam jsme absolvovali nejkrásnější pobyty. Fantastický byl přátelský přístup starších skautů k nám. Byli nám v mnohém příkladem i vzorem a dodnes na ně rádi vzpomínáme: Jarda Čech, Láďa Havrda, Zdeněk Sucharda, Karel Šmíd. Také naši rodiče si jich vážili pro jejich vystupování, spolehlivost, pravdomluvnost a pracovitost. Mnoho let později jsme se vždy rádi potkali.

Malá dřevěná chata na skále nad řekou byla postavena po roce 1945 skupinou skautů, kteří byli našimi předchůdci a samozřejmě i instruktory. Samotné místo je neuvěřitelně romantické – asi pět a půl kilometru od Semil proti proudu Jizery v romantickém údolí. Asi 100 metrů od chaty proti proudu je prudký zlom toku

(s příjemným vstupem do vody) a od tohoto místa se zvyšuje hladina, ovlivněná splavem u benešovské textilní továrny tehdy pana Hyblera. Jizera byla nádherně čirá a její celoročně poněkud studená voda nás naučila dobré otužilosti, používané po celý život. Byla k dispozici dřevěná pramice pro šest členů posádky s pádly a kormidelníka. Na chatě byla samozřejmě vysoká kázeň. Vždy čisto, časté výlety do lesíků v okolí, či s pramicí po řece, naprosté sžití s přírodou – to vše byla bezvadná příprava na letní táboření.

Na kolech do jižních Čech / Miky

Vyvrcholením ledňáckovského táboření byl putovní tábor do jižních Čech o prázdninách roku 1951. Když se mluvilo o tom, co Ledňáčci letos podniknou, navrhl Miloš Kvapil, že bychom mohli jet na kolech na Hlubokou. To byl tehdy alespoň pro mne už zcela exotický kus světa. Ledňáčci ale návrh schválili, a tak se jelo. Vzpomínám, jak mi máma dala potravinové lístky a nějaké peníze. Prohlédl jsem trochu kolo, na nosič přivázal tele se spacákem a celtou

od stanu a první noc jsme přenocovali v Prachovských skalách. Přiznám se, že jsem trochu pochyboval, že tu cestu zvládneme, bylo mi sotva 14 let. V Prachovských skalách se s námi dal do řeči nějaký pán, Semilák, a velmi nás povzbuzoval, že je to výborný nápad a že to vše určitě dobře dopadne.

Další noc byla u Kolína a pak přišlo nejméně dvacetikilometrové táhlé stoupání přes Uhlířské Janovice na kopce nad Sázavou. Odtud dolů do Kácova na most přes Sázavu a zase stoupání na kopce za Sázavou. Tam jsme se dohodli, že uděláme alespoň jednodenní odpočinek a uvažovali, co budeme jíst. Prohlédli jsme potravinové lístky a tam bylo po-

měrně dost mouky a margarínu. Usnesli jsme se tedy, že budeme dělat koblihy. Udělali jsme kynuté těsto, plnili je malinami z lesa a pekli koblihy na margarínu v kotlíku na ohni. Musím říct, že naše koblihy byly báječné. Pak to šlo dále kolem Blaníku, přes Votice, Tábor, Týn nad Vltavou až do Českých Budějovic. Cestou jsme si trochu prohlédli města a různé pamětihodnosti. V Českých Budějovicích na hlavním náměstí byla otočka. Pak přišel úsek bohatý na

slavné hrady a zámky přes Hlubokou, Zvíkov a Orlick, vše s prohlídkami. Pod Orlickem u Vltavy jsme zase udělali trochu delší odpočinek. Přehrada ještě nebyla. Koupali jsme se v řece a měli jsme s sebou malý žlutý nafukovací člun pro jednu osobu. To abychom se v případě nutnosti nějak dostali i přes vodu. Kdo chtěl, vzal si člun, vynesl ho kus proti proudu a mohl se nechat unášet po mírné peřeji až k našemu tábořišti pod hradem. Vzpomínám, jak jsem také seděl v tom člunu a s houpáním na peřeji se blížil k hradu, který stál vznešeně na skále nad řekou. Bylo to moc, moc krásné. Do Semil jsme šťastně dojeli. Asi jsme trochu zhubli a určitě se dost vytrénovali. Vzpomínky a zkušenosti jsou dodnes k nezaplacení.

Pel-mel vzpomínek / Toom

Měl jsem štěstí, že jsem byl v semilském skautu od samého začátku. Ale asi i právě proto, že je to už „taková doba“ a nemám po ruce žádnou kroniku, ty zážitky splývají a někdy je těžké je ukotvit do správného roku... Navíc lidská paměť má snahu si vzpomínky různě upravovat, takže doufám, že se nebudu příliš plést... Přemýšlel jsem nad nějakým jedním zážitkem, který by stálo za to rozvést víc, ale je jich tolik. Takže je to spíš takový pelmel vzpomínek. Něco, jako když se potkají dva staří kamarádi a vzpomínají na to, jak to tenkrát bylo. Takové to: „Pamatuješ, jak tenkrát...“

Tak já si pamatuji, jak jsme tenkrát byli v roce '90 ve dnes už neexistujícím letním přírodním divadle, kde nás rozdělávali vedoucí, kdo půjde ke skautům, a kdo k vlčatům. Měli jsme se představit, říct něco o sobě a asi podle toho se to provedlo. Já měl z mého pohledu štěstí, že jsem šel ke skautům. Ale byl jsem tam i se spolužákem Standou Novotným, který šel spolu s Láďou Jakubů k vlčatům. A myslím, že to kluci pak nějak trochu těžce nesli.

A už tenkrát mi vedoucí připadali takoví „staří“ – mně bylo ale tak nějak deset, myslím, takže na tom asi není nic divného. Ale když si představím, že tou dobou bylo Bobrovi a dalším méně let, než je teď mně, tak obdivuji to odhodlání a odvahu Junáka na „zelené louce“ založit.

Nějak ne úplně dlouho potom jsme jeli na první víceděňák do Horního Polubného. Úplně si nevybavuji, jak to bylo s družinami, protože hned zkraje jsem byl v Kamzících pod skvělým rádcem Royem, ale tenkrát tam jeli jako vedoucí i bratři Roháčkové. Ti ale ve skautu moc dlouho nevydrželi. Sbalení jsme byli z dnešního pohledu legračně. Nikdo na tohle nebyl vlastně zvyklý, takže si vzpomínám na takový zelený neforemný bavlněný batoh, spíš pytel, ke kterému byl nějak přivázaný řemínky spacák. Jak potom tomu říkal Tačůd, byla to ta deka se zipem, ve které bylo v létě vedro a v zimě zima. Nic jiného nebylo a na krosnu s hliníkovým rámem jsem si ještě pár let počkal. A ta byla nakonec také hrozná... Silonové popruhy řezaly do ramen

a konstrukce byla jen od toho, aby lámala obratle. Bobr vozil vždycky navíc tu vojenskou hnědou koženou brašnu přes rameno, takový chlebník, nebo žebadlo.

Pamatuji si, jak jsme obdrželi klubovnu, ta je pořád na stejném místě, a dávala se do kupy. Jak jsme bílili vápnem sklep a Cipískovi vlétnul kus vápna do oka. A jeho máma, dr. Holubová, to se smíchem potom vyprávěla ještě na táboře u táboráku. To už je fakt dávno... A taky se ve sklepě montovaly podsady ke stanům, protože na prvním (nebo možná i na dalším, to už vážně nevím) táboře měli podsady jen rádcí a my spali v látkových „pionýrákách“. Tenkrát tam děda na ty montáže dovezl z dílny takovou velkou stolovou desku, která potom někam zmizela. Pamatuju si, jak se mě kolikrát ptal, jestli tam ta deska není. Ale někam se ztratila.

Také jsme hráli celoroční hru „Pro čest a právo“, kde jsme kupovali hrady a zámky a byl jsem Tom Kamzíkovský ze Zvířetic, pán z tvrze Štěpanice (ale to si nejsem jistý), ale určitě z Hrubého Rohozce. Ten stál něco kolem 130 grošů a byl to s hradem Kost nejdražší zámek.

A pamatuji na první tábory a na písničky u táboráků. Na Bobrova Carringtona a Irene, good night. A na Míši Rejňáka nedvědovky a vybrnkávaného Koně s bílou hřívou. To bylo něco pro holky. A taky na jeden z prvních přepadů. To ale nebyli nějácí kluci ze vsi, ale starší chlápkové. Bylo to těsně po revoluci a o skautech si kdekdo myslel cosi. A Bobr to tam s Žabákem nějak rovnali, myslím, že to nebyla taková sranda jako potom právě ti bítovanští a žumberští puberťáci.

A na hlídky si pamatuji. Jak jsme se báli chodit důsledně kolem celého tábora. A jak jsem tam jednou uprostřed noci při hlídce upíjel „Ginger dry“, nějaký sycený nápoj, který jsme vyhráli předtím v pokladu. A jak jsem vyprávěl Royovi, že jen díky tomu jsem neusnul. Ale už

nevím, jestli to byl poklad s legendární Kohátnicí, který tenkrát ještě chystal Bobr s Žabákem, nebo to bylo dřív. Ale někdy potom mi připadlo vážně kamarádské, když vyprávěl ráno Baghíra, že když měli spolu hlídku s Aslanem a on ji celou prospal, protože Aslanovi bylo líto ho budít a hlídal za něj.

Také se vařilo jen v polní kuchyni, studna zdaleka nebyla a ani kamna ne. A služba v kuchyni každé ráno jezdila s dvoukolákem do Žumberka do koloniálu k paní Michálkové. Tak romantické to bylo.

A také si pamatuji na staré přezdívky. Někdo byl Hony, někdo zase Ocásek. Ale pak se to změnilo.

A ještě si vzpomínám, když jsme byli zase zpátky v Semilech a hráli celoroční hru „Nobody knows“, jak jsme dostali šifru, kterou bylo třeba

vyluštit. Roy mi ji dal u něj doma, zrovna náhodou jsem se tam stavil s Karlem Jakubů. A fakt to nikdo nemohl rozluštit. Bylo to takové to písmo, co je těsně u sebe a vršek a spodek má ztučnělé a spíš to vypadá jako obrázek. Ušli jsme tenkrát pár stovek metrů a Kája říká, že tohle odněkud zná. Tak jsme hned běželi zpátky s tím, že to máme. A Roy to nějak volal telefonem Bobrovi. No vyhráli jsme tenkrát.

Někdy tou dobou jsme se taky u Martiny Jonášové loučili, než na rok odjeli do Kuvajtu. Pamatuju si, že jsme byli u nich ve věžáku ve dvanáctém patře a jedli bramboráky. A já u nich koukal do mikroskopu, který jsem hrozně chtěl, ale nikdy potom neměl.

A ještě jedna vzpomínka z těch děsně moc. Hlavně na trojdeňáky se jezdilo v kroji a vždycky to bylo něco, jít potom domů přes sídliště, když se mi vrstevníci smáli... Koukali na nás na skauty, jako že mluvíme hlavně slušně a vůbec ☺

S tímhle mám spojenou jednu silnou vzpomínku. Rádcové tenkrát mohli nosit klobouky, ostatní měli nosit lodičku. Mně na hlavě nedržela a vypadal jsem v ní vážně divně. Pamatuju

si, jak jsem ji nesl domů a vlastně jsem nevěděl, jak to říct, že ji mám. Táta se tenkrát rozčlilil a napsal Bobrovi dopis, který jsem mu musel donést. Nešlo o lodičku. Psal tam o tom, že sotva jsme se zbavili komunistů a stejnokrojů, už nás do nich zase někdo obléká. Nebo něco v tom významu. No dovedete si představit, s jakou jsem ten dopis Bobrovi nesl. A za pár dní šel s odpovědí zpátky. Vím, že byla smířlivá a vysvětlující. Tenkrát jsem to celé nechápal, ale dneska mi to připadá vážně až úžasné.

Tou dobou jsem byl nejdřív člen, pak podrádce a nakonec rádce. A v roce '94 jsem konečně mohl na konci osmé třídy (devátá nebyla) jet na četku. Pod plachtou liazky, což jsem předtím starším klukům děsně záviděl. Takže už žádné utrácení skoro veškerého kapesného na nádraží v Pardubicích při přestupu. Ale privilegovaný četař, který bude na táboře čekat na „kobyly“, až přijdou od nádraží v Zaječicích.

Pak ale začala po prázdninách střední škola a prostě to úplně bezva dětství, které jsem měl šanci prožít, bylo tak nějak pryč. Byla to ale hromada úžasných zážitků. A je jich ještě milionkrát víc, jen se to sem už asi nevejde. Ale když se potkáme, moc rád si na to společně zavzpomínám. Jak to bylo tenkrát...

Mělo by „se“ nasekat dříví aneb Prozření nováčka / Žirafa

Blížil se konec školního roku a nad rozvrhem prázdnin si lámali hlavu víc rodiče než já. Jako dítě jsem měla plány spíš krátkodobé a velmi obecné. Dožít se vysvědčení bez větších průšvihů a připravit doma atmosféru na dvojky a trojky. Než jsem se nadála, odkvetly šeříky i pampelišky a byl čas najít batoh, spacák a hlavně turbánek, neustále ztrácenou součást skautského kroje. Příprava a balení šly hladce, žádná domácí dramata. Batoh i kufr se nějak zabalily a na malém semilském nádraží jsem se snadno ztratila v davu táborníků. Dalo by se říct, že na nováčka, co je v oddíle půl roku, dobrý výkon. Jenže...

Táborová louka byla jak z jiného světa, první dojem byl zvláštní. Hemžení kluků a holek, všichni vypadali velmi vytíženě a sehraně. Jako kdyby předváděli něco, co dlouho trénovali a parádně jim to klapalo. Po přidělení stanů a krátkém vykoupání v rybníce bylo třeba vybalit věci a zabydlet svoji část plátěného obydlí. Komínek čistých triček (využila jsem jenom to navrchu), ručník, hromadu méně či více užitečných drobností a také „SE“. Vůbec jsem netušila, že SE mají v batohu i ostatní nováčci.

Program byl každý den hodně plný. Později, už jako vedoucí, jsem si uvědomila, kolik práce a přemýšlení jeho příprava obnáší. Na dětském věku je krásné, že volba není složitá, baví – nebaví. K méně oblíbeným částem programu patřila služba v kuchyni, kde bylo SE součástí družinové výbavy. Brzké vstávání, zodpovědnost za přípravu snídaně pro celý tábor a hlavně týmová spolupráce byly občas zkouškou pevné vůle. Kuchařky rozdělovaly práci podle hesla: trpělivost – vlídnost – pevná ruka.

„Měl by SE nekrájet chleba.“

„Už SE nasekalo dříví do kamen?“

„Přivezlo SE mléko na ranní kakao?“

SE mělo jednu zajímavou vlastnost, vypínalo dokonale zvuk. Bohužel to mělo nepříjemné následky, kdy se část družiny tvářila celkem našťavaně a druhá část družiny, ta s vypnutým zvukem, nechápavě. Upřímně, rozhodně je lepší držet v ruce kytaru než pilu nebo špinavé nádoby. Služba v kuchyni nebyla často, a tak drobné dohady odnesl další zajímavý program.

Dny ubíhaly a s nimi přišla i změna počasí, která přinesla bouřky a později dlouhotrvající déšť. Navlhle spacáky a chlad na náladě nepřidaly. Běžné denní úkoly dávaly znát, s kým SE bydlí ve stanu a s kým ne. Celta stanu sice usnadňuje povídání se sousedkou od vedle, ale také nic neutají. Když voda na louce stoupala tak, že ani myši nevěděly kudy kam, bylo třeba některé stany vystěhovat. A už tu zase bylo SE. „Měly by SE vystěhovat stany, ve kterých je moc vody.“ Hmmm, to SE snadno řekne, ale hůř zabalí a na dešti přeneseme jinam. „Z kterého konce začít? Je zima, nechce SE mi.“ V půlce lenivé meditace bylo slyšet chůzi v kalužích, do stanu nakoukla první, druhá, třetí, čtvrtá hlava v pláštěnce. „Podej mi batoh, honem!“ „A mně dej spacák.“ „Holky, dělejte, ať jdeme každá jenom jednou a je hotovo.“ Na SE najednou nebyl čas, najednou nebylo k ničemu.

Ke konci tábora nám v družině šly hry i pracovní služby čím dál tím lépe. Nechtěně přibalená vybava nováčků zmizela spolu s dýmem ze slibového ohně a lenivé SE za sebou nechalo větší místo pro kamarádství.

Libštátský příběh / Vlčice a Formik

Naše dětství v Libštátě bylo nádherné, zábavné, plné her a dobrodružství. Skaut byl jeho úžasnou a zásadní součástí nejen pro nás dva, ale pro mnoho dalších libštátských dětí. V tomto krátkém příspěvku bychom chtěli na tuto životní etapu trochu zavzpomínat, ale zejména vyjádřit velký dík a úctu našemu milému bratru Panovi, který má na svědomí mnoho dobrého.

Od kopce z nádraží dolů k Olešce jsme se všechny děti dobře znaly, protože ploty ani žádné technologie nám tehdy v cestě za kamarádstvím nebránily. Ba naopak. Bodnárovi, Lukešovi, Novotní, Machovi, Maťátkovi, Pavlovi, Čornaničovi, Janatovi a další, to byla ta správná parta „kolem nádraží“.

V roce 1992 se stala ona zásadní věc. Jiří Belda, jehož přezdívka byla Pan, avšak všechny děti mu neřekli jinak než „bratře“, se rozhodl založit v Libštátě skautský oddíl. Když se o tom dozvěděla naše mamka, pro kterou skaut skončil bohužel v šedesátém osmém, tak nás stejně jako mnoho libštátských rodičů bez váhání přihlásila. Na první schůzce jsme se s radostí potkali s mnoha známými dětmi ze sousedství, ale také se spoustou dětí ze vzdálenějších koutů Libštátu, se kterými jsme se vídali jen při přestávkách na základce. Díky tomu vznikla nová kamarádství napříč Libštátem, od nádraží, Malou Stranu, Vyšehrad, Ptačák, Končiny až ke Hranicím.

Klubovnu jsme měli v přízemí libštátské mateřské školy. Bratr Pan se o ní staral s nebývalou péčí a bylo v ní vše, co má ve správné klubovně být. Pečlivost a starostlivost bratra Pana se projevovala i na výbavě místních skautů. Každý kroj byl jak z příručky, veškeré odborky a nášivky jsme měli na milimetr přesně našité, protože je přišival on sám. Náš 7. oddíl vynikal i v tom, že měl krom družinových vlajek i vlajku oddílovou. Největší vizitkou a tím myslím největší v plném slova smyslu, byla naše vývěska. Po dlouhá léta nám totiž jako vývěska sloužila výstavní vitrína nákupního střediska, která měla na výšku dva metry, hluboká byla asi metr a dlouhá tak dvanáct metrů. Nebylo v ní žádné nevyužité místo a nyní by mohla sloužit klidně jako muzejní expozice. Tím si dovoluji říci, že jsme měli největší a nejkrásnější skautskou vývěsku v republice a možná i v celém širém světě.

Schůzky a výpravy probíhaly pravidelně za každého počasí. Většina z nich byla po blízkém i širším okolí Libštátu. Vždy jsme se dozvěděli něco o historii těchto míst a vzniku jejich zajímavých názvů, jako například Kavkazsko, Bryndov, Údolí slibů, Hvízdalka... Každá z těchto krásných výprav byla avizována tajemným vzkazem v naší vývěsce. Prvním oříškem bylo tento vzkaz najít a dalším bylo odhadnout, kam tato výprava bude směřovat. Nikdy to však nebyl jen obyčejný výšlap. Tyto výpravy byly samozřejmě spojeny se skautskou praxí, zejména s poznáváním dřevin a rostlin, dále se stopováním, signalizací a dalšími umy, bez kterých by nebyl skaut skautem. Díky těmto výpravám jsme si ještě víc zamilovali náš kraj.

Později probíhaly výpravy i do větších dálek. Bylo jich dost a každý z nás má ty své, které se mu vryly do paměti. Myslím, že pro většinu z nás je to legendární expedice na žumberské tábořiště, těsně před prvním táborem. Motoráčkama z Libštátu do Zaječic s čekáním v Pardubicích, a hurá do bitouchovských a žumberských lesů. Bylo vedro, tak někteří z nás skočili do Straky a čas pěkně ubíhal. Tu najednou bratr Pan zavelel odchod. A podle nasazeného tempa nám začalo být jasné, že máme jaksi naspěch. Poslední kilometry si mnozí z nás už nepamatují, protože jsme skoro celou cestu běželi, někteří dokonce ještě v plavkách. Bylo jasné, že ten jediný a poslední spoj musíme stihnout, jinak budeme spát někde v poli. Ujíždějící vlak jsme si šikovně nadběhli a podařilo se nám ho díkybohu zastavit. Tato historka se na papíře zdá možná celkem ordinární, ale věřte, že do dětských duší se takové dobrodružství zapíše navždy.

Nedílnou součástí 7. oddílu Lípa Libštát byly společné aktivity se Semiláky. Vždy jsme se těšili, až si na atletákách pěkně poměříme síly a dětem z města ukážeme, jak se běhá a skáče, a to se podařilo, protože jsme vždycky přivezli několik medailí. Spolu s tradičním „Svojsíkáčem“ a slavnostním ohněm sv. Jiří měly tyto akce krom sportovního a skautského vyžití zejména dimenzi osobní, lidskou, a to v podobě společných zážitků a nových přátelství, které pro mnohé z nás trvají doteď.

Vyvrcholením roku je pro každého skauta tábor. My měli obrovské štěstí v tom, že tábor našeho střediska se konal a stále každoročně koná na louce poblíž Žumberka v kraji Ždárských vrchů a Železných hor. V roce 1994 jsme se poprvé zúčastnili jako samostatný oddíl pod taktovkou bratra Pana. V dalších letech jsme se již rozptýlili mezi semilské světlušky, vlčata, skautky a skauty, čímž jsme posílili jejich družinky, a časem je i vedli.

Toto však nebyla jediná posila z Libštátu. S libštátskými skauty objevil kouzlo tábora i Šaman – obvodní lékař z Libštátu Vítěk Šlechta, který doposud jezdí na naše tábory jako zdravotník. Další posilou z naší malebné obce je Dušan Bodnár, který již nespočet let zásobuje mlsná a nenasytná hrdla táborníků vybranými pokrmy z jeho táborové kuchyně, jako jsou těstoviny z východu, rožněné selátko či jeho proslulé bramboráky. V neposlední řadě musím zmínit libštátské tatínky, kteří pomáhali se stavbou a bouráním tábora.

Zážitky z tábora je velmi těžké popsat slovy, tábor se prostě musí zažít. Strávit téměř měsíc v krásné přírodě společně se skvělými lidmi. Bez elektřiny, bez moderních vymožeností. Na vlastní kůži si prožít příběhy etapových her, které vám umožní stát se Zaklínačem či letcem RAF a které vás přenesou do světa vikingských ság či do Středozeří. Uložit si do paměti slova písni táborových ohňů a doslova si vryt do srdce chvíle, jako jsou skládání skautského slibu či plnění zkoušky Třech orlích per. Nechat vzniknout přátelství, která vydrží navždy. Poznat první lásky... Žumberk má prostě své kouzlo a moc, to vám potvrdí každý, kdo tam byl. A jak dopisuji tenhle odstavec, zavřu oči a cítím jemný závan kouře z táborových kamen, vůni borového lesa a slyším zpívat známé hlasy „*Junáci vzhůru, volá den...*“

S přibývajícím věkem se většina z nás začala věnovat studijním povinnostem a novým zájmům a z Libštátu jsme se začali rozprchávat. Mnoho z nás však pokračovalo v činnosti v oddílech v Semilech. Na krátkou dobu se podařilo skaut v Libštátě znovu o víkendech rozjet, pod taktovkou Ondřeje Matějky a Míшы Bodnárové a nás starších zkušených, kteří jsme zároveň chodili na schůzky do semilské klubovny.

Vše má svůj vývoj, začátek, průběh, konec, ale i pokračování, a tak to je i s libštátským 7. oddílem. A toto krátké vyprávění zdaleka nemůže obsáhnout vše, co se za ta léta v Libštátě událo. Majka, Lišák, Bubo, Rys, Zajíc, Lesana, Šakal, Havran a mnoho dalších by zajisté přidali svoje zážitky. Na to by však byla jedna kniha málo. Každý z nás dnes píšeme svou vlastní životní kapitolu a bojujeme ve vlastních etapovkách. Troufám si říci, že skaut v našem životě zůstal, i když zrovna v žádném oddíle zapsaní nejsme. Konkrétnější nebudu, protože jak je známo, to pravé je skryté, těžce popsatelné, to můžeme vidět jen srdcem.

Nakonec nezbývá než poděkovat všem členům, rádcům, vedoucím, rodičům, ale zvláště a zejména bratru Panovi. Díky, bratře, že jsi nás ke skautu přivedl, věnoval nám dětem obrovskou energii, čas a mnohému jsi nás naučil.

Táborové střípky / Effa

Na jednom z prvních táborů se odehrála památná bitva (klasická bitva s míčky) na Mechštejně o záchodovou vlajku. Účastnil se ji celý tábor skrz všechny oddíly. Vítěze neznám, ale byla to tehdy velká zábava pro všechny.

S táborem se mi také vždy vybaví nejkrásnější západy slunce (za táborovou bránou) a také, jak si člověk s přicházející bouřkou uvědomoval, že ta příroda je přeci jen mocná a krásná. Ten těsný kontakt s přírodními živly (když má člověk nad hlavou jen plachtu) si budu pamatovat navždy.

Památná byla také jedna táborová honba za pokladem, kde snad všechny družiny ztroskotaly na sousloví: „*Kde hrad Bošov dříve stál...*“ Hledání hradu bylo pro mnohé družinky fatální. Touto slovní hříčkou byla myšlena autobusová zastávka, což si ale nikdo z účastníků honby nedomyslel.

Vzpomínám také na vždy milou a kreativní vedoucí Ajku, se kterou jsme také na jednom z prvních táborů (1993?) vyráběli a vypalovali předměty z hlíny. Byl to můj první kontakt s výrobou keramiky, tehdy ještě věc, která vůbec nebyla masově dostupná.

A ještě další táborové maličkosti... Šamanova jóga a názorná ukázka se stéblem, že nosní přepážka je propojená. Noční přepad, když byly kluci na puťáku a jedna z hlídajících skautek šlápla mezi stany na jednoho přepaďáka (kluci ze Žumberka, mimochodem kluci byli chyceni a donuceni nařezat dříví :-)). Oblíbená hra HU-TU-TU-TU. Totemy, které vyřezali Roy a další skauti. Koupání v Popluži a Velké Strace. Celý tábor jde na borůvky a jsou z toho potom ty nejlepší borůvkové knedlíky. Světlušky, které se odvážně honí za bludičkou (Brimem) v setmělém lese.

Tři zážitky z nočních hlídek / Pan

První táborovou noc zpravidla obsazují hlídky činovníci tábora. Večer přišel vůdce Bobr k mému stanu a z vějířku papírků v ruce mi nabídl: „*Vytáhni si čas hlídky.*“ Po vylosování hodiny řekl: „*Máš to od tří do čtyř. Takovou psí hodinu.*“ Význam rčení mi není jasný, ale říkám: „*To mi vyhovuje, tak jsem vždy denně vstával na vlak do práce. Koho mám pak vzbudit?*“ Bobr: „*Dosud nevím, až všechny obejdu.*“ Po celodenním harcování jsem zalehl. Spal jsem mizerně, nezvyklé lůžko mě tlačilo.

Ve tři mě vzbudil bratr Aslan. Ptám se, koho mám pak zrasit já. Nevěděl. Rozpis stráží ne-našel. Vůbec mi to však nevadilo. Nastávalo poznenáhlu letní šírání, prvé rozednívání na táboře s voláním žluvy. Vychutnával jsem si v klidu všechny dojmy toho krásného rána. Po druhé hodině obchůzky jsem zašel na kávu do kuchyně a zde objevil lístek s rozpisem hlídek. To jsem ale již byl rozhodnut setrvat do budíčku. Stejně jsem nevěděl, kde spí bratr Altar. Sluníčko se zvedalo za lesem a já si fotil, jak pomalu tlačí stín nad spícím táborem k zemi. V šest jsem budil vůdce Bobra, který na to reagoval jak zakuklený motýl. Bylo mi to divné, ale jen do prvního nástupu, kdy jsem prvně slyšel, že žijeme na táboře v čase slunečním, ne v „letním“ posunutém.

*

Tu noc přišla na řadu i naše vlčata. Večer jsem ulehl, ale přirozeně nespal. Dobře si pamatuji svoji prvou hlídku v roce 1946 v Prokopském údolí. I tehdy jsme hlídali ve dvojici, ale i tak jsem se lépe cítil na věži brány, pouhé tři metry nad zemí. Budilo to ve mně větší jistotu. Bylo tehdy po dešti a vánek na stráni shazoval kapky vody ze stromů, což mi znělo, jako kroky plížíciho se k táboru. – Nyní proto vleže jsem pozoroval zvuky venku. Dvojice Zajíc a Pavel se šátrala podezřele často u mého stanu, až posléze přišli, a škrábající na celtu stanu říkají: „*Bratře, ta sestra z kuchyně říkala, že bys měl chodit s námi.*“ Dostrojil jsem se a vylezl, s tím, že budu venku ve střehu, oni ale ať chodí sami. Hlavu oděnou v teplém kulichu na uších proti komárům, jsem potkal sestru Ivanu. Když jsem se v tomto ustrojení k ní přiblížil, vydechla: „*Kdo jste?*“ se zvláštním tónem ve hlase. V ruce měla velkou policejní svítilnu. Konečně povídá: „*To máš štěstí, že jsem tě neuhodila. Já tě nemohla poznat. Bobr má hlášku, že se někdo potlouká poblíž tábora. Asi další přepadení.*“

A hned byl program na tuto noc. Došel jsem si pro roverskou hůl, a to již se br. Bobr hroužil do temnoty na cestu, vedoucí ke Strakám a Žumberku. Zalezl jsem na kraj do lesa a vytáhl uši zpod kulicha, vidět nic nebylo. Přibližně po půlhodině se objevilo na lesní cestě světlo. Bobr s Flerem přiváděli tři zajatce s tím, že nechtyli všechny. Je potřeba dohledat zbytek. Šel jsem tedy na dolní cíp tábořiště v domnění, že pokud neutekli, přijdou jinou stranou. Zatím vedoucí vzali zajaté ke zpovědi a zabavili jim baťůžky. Strašili je, že mají štěstí, neboť velcí – skauti – jsou mimo tábor na puťáku. Jinak by se jim vedlo zle, je to totiž již druhý letošní přepad. A tak tentokrát nebylo chlapcům poskytnuto přístřeší do rána, ale za trest řezali při lucerně dřevo do kuchyně. Pít dostali jen vodu. Se čtvrtým, který se sám přihlásil, aby netrhal partu, je asi k jedné hodině ráno vyvedl Bobr dál od tábora, aby již nemohli obtěžovat. Při práci byli zajatci vyfoceni

bleskem. Kryli si hlavu oděvem, ze strachu, že se prý objeví v novinách. Prostě rošťáci, kteří nevědí, co s časem, a jiným znepríjemňují táboření. Asi si neuvědomují, že tábor má dost vyžití ve dne a noc by měla probíhat v odpočinku. Proto nedivme se vlčatům a světluškáům na hlídkách, chybí-li jim srdnatost. Neděsí je jen stíny lesa, ale i podobných zlomyslníků.

*

Třetí hlídka v deštivé noci. Opět ve tři ráno mě budí sestra Martina. Říká: „Hlavně hráběmi nadzvedávej hangárové plachty nad jídelnou a skladem potravin. Tvoří se tam velké nádrže vody.“ Strojím se proto důkladně do mokra, беру si gumovky a klobouk (ten zastane službu polovičního deštníku). První cesta vede pod jídelnu, tam je dobře. Ale jen do té chvíle, než nadzvednu celtu s velkou louží vody. Zastřešení tehdy nebylo ucelené, ale vytvoření překrytím více dílů. Nashromážděné jezírko se nevytilo jen za jídelnu, ale polovina vody hrkla středem střechy na mne. Dopadl jsem tedy jak po pádu do potoka, s vodou v holínkách. Promáčený od počátku jsem pak nemusil být opatrný na nějaké to šplíchnutí. Hodinu jsem trávil nadzvedáváním čtyř kritických míst a tím jsem se zahřál. Do skladu potravin nezateklo. Svědomitý bratr Zub mě vystřídal, aniž bych ho musil budít. Po sdělených zkušenostech, že v tomto počasí tábor nikdo neobtěžuje, jsem šel ulehnout. Promočené svršky jsem sušil dva dny. Velmi neutěšená je mi představa tábora, kdy celý čas proprší.

Roverské vzpomínání / Baghíra

Roveři nebyli nikdy nějak moc organizovaní. Zpravidla se na čas zrodili do aktivity tím, že zestárli u svých oddílů, ale nechtělo se jim ještě odcházet. Nebo ještě byli u oddílů, ale chtěli si taky někdy vyrazit a užít zábavy bez starání se o členy.

A tak hned na počátku devadesátých let se vydala na svou cestu první roverská generace – Roy, Viky, Quonab, Hugo, Edita, Kát'a a další kamarádi, sem tam brali s sebou i takové ucho, co si říkalo Hony a později Baghíra. Chodili do skal, začali na ně lézt a postupně se někteří vypracovali až do velehor. Velehor, které se bohužel pro Vikyho staly osudnými. Část kmene si oblíbila řeky a dodnes je porůznu po světě sjíždějí. Největšího rozhledu a sjetých řek na více kontinentech dosáhl Roy. Druhá generace roverů se začala spojovat v roce 1996. Bagy, Toom, Algy, Kréma, Pérko, Ondra, Tučňák. Nejoblíbenějším cílem výprav bylo Ralsko a opuštěný vojenský prostor. Letiště, hangáry, prázdnotou zející kino nebo samoobsluha. Nezapomenu na pocity při prolézání paneláků po vojácích Varšavské smlouvy, kde ještě byly záchody, umyvadla, ze stěn opadávaly tapety a vítr bouchal otevřenými okny. Bylo to apokalyptické. Chyběli tam lidé. Prolezli jsme také Polomené hory, kde ještě snad ani nebyla žádná vyznačená turistická stezka, jen převisy, obory, daňci, mufloni. A objevovali jsme zaniklé vesnice, vyklizené už na počátku 20. století. Magický kraj nás lákal k víkendovým výpravám několik let. Taky jsme vyrazili na tábor – celí lační vidět tábor pod sněhem jsme v únoru přespávali pod seníkem v mínus 18 °C a málem zmrzli. Špagety zbylé od večere jsme dostali z kotlíku až doma po

rozmrznutí. V roce 1997 jsme si troufli až na Moravu. Navštívili jsme na pět dní Bobrovo rodné město Brno a i kus Moravského krasu jsme si prohlédli.

Pokračovali jsme dál v objevování krás okolí a v roce 1998 jsme byli na vandru v Jizerkách, na Kokořínsku, Měsíčním údolí. Na léto 1998 jsme si naplánovali první zahraniční expedici. Nakonec tedy vyrazil jen Toom a Bagy, a to na Slovensko, ale hranice jsme překonali. A ten název Karpaty! zněl tak lákavě. Co na tom, že to byly Malé Karpaty? No reálně to je taková pahorkatina nad Bratislavou, kde jsme týden pochodili – Čachtický hrad, Plavecký hrádek, hrozně se popálili kopřivami, které tam rostli i přímo na červené turistické značce, a nakonec odstopovali zpátky domů.

V říjnu 1998 jsme v sestavě Věrka, Toom, Ondra, Žirafa, Aslan a Bagy vyrazili vlakem do Holandska. Do partnerského města Semil Driebergenu. A to při příležitosti JOTA/JOTI, což je celosvětové setkání skautů po síti. Holanští skauti postavili uprostřed svého tábořiště 25 metrů vysokou vázanou věž, na kterou zavěsili antény a spojovali se celý víkend se skauty z celého světa a povídali si s nimi. Pro nás měli extra program, kdy nás vzali do Amsterdamu a představovali nám, jak fungují skauti v Holandsku. Byli jsme atrakcí, psali o nás několikrát místní noviny, po návratu jsme uspořádali o naší cestě besedu pro veřejnost. Byla to událost.

Trochu nás tedy vyčerpala, ale na jaře jsme se zase dali dohromady a na začátku května společně se semilskými Zálesáky uspořádali ROVEX – Roverský extrémní závod. Na trase přes Riegrovku do Podspálova, na Kozákov a do Měsíčního údolí jsme umístili závody v lodičkách, prusíkování, slaňování, opičí lávky, střelbu ze vzduchovky, lukostřelbu. Trochu jsme nezvládli propagaci, tak dorazily jen tři soutěžící dvojice. Ale poučili jsme se, a když jsme v červnu pořádali první ročník tzv. Polárka Cupu – turnaje v softbalu, už jsme do propagace dali pořádně sil. V den turnaje se sešlo na hřišti v Řekách na 50 hráčů v pěti týmech a my měli nefalšovanou radost, i když jsme skončili na předposledním místě. První byl Trabant Team ze Semil, druzí Garfieldi z Železného Brodu, třetí Celaskon Team z Jilemnice, čtvrtí my a pátí Vodní skauti z Turnova. Na podzim jsme sjeli Vavřínecký potok – taková atrakce u Kolína, kdy vypouští na podzim rybník a na té takřka povodňové vlně, kdy se potok rozdvádí do říčky, se jede.

V únoru 2000 jsme uspořádali první turnaj ve scrabble pod názvem Scrabblemania 2000. Dorazilo deset skautů ze Semil a okolí, ve finále vyhrál Lišák z Libštátu před Viennou z Lomnice, Maňasem také z Lomnice a Formikem. V dubnu jsme zopakovali ROVEX, tentokrát dorazilo více soutěžících, než bylo organizátorů, tak jsme byli spokojení. Za odměnu jsme si sjeli na jarní vlně tání Jizeru. Konal se první OBROK, kam jsem za kmen vyrazil sám, ale všem jsem o tom aspoň nadšeně vyprávěl. Softbalový turnaj jsme uspořádali, ale dorazili jen obhájci loňského vítězství, potvrdili svoji formu a drtivě nás porazili.

Jaro jsme věnovali přípravě na velkou letní expedici na Slovensko. A ta se hodně vydařila. 26. července nás 12 roverů (Omar, Nik, Zelí, Šťopka, Pérko, Křéma, Quonab, Věrka, Toom, Milena, Tačůd a Bagy) vyrazilo na Malou a Velkou Fatru. Dojeli jsme do Žiliny, kde nás překvapil místní týpek, který nás všechny pozval do restaurace na snídani, že prý nám chtěl udělat radost. Udělal. Pak jsme se přesunuli do Vrútek, ale dost se horšilo počasí. Jednu noc jsme promokli a v dost zlém stavu s mokkými stany i spacáky dostávali splín. Nakonec nás zachránil bazén v Žilině, kde jsme na dvě hodiny obsadili takovou tu místnost s fukary na teplý vzduch a všechny stany i spacáky postupně vysušili. Nálada se zlepšila. Místo na spaní jsme našťěstí našli v opuštěné kotelně, tak jsme nějak přežívali, ale byla to bída. Chodili jsme na cíle v údolí – Strečno a muzeum SNP, kde nás prováděl pamětník, což unavilo Quonaba, který nás opustil. Další den už bylo jakžtakž, tak jsme přešli do Terchové a vylezli na Rozsutce, Kriváně a přecházeli Malou Fatru. Večer jsme si ustlali pod kopcem Suchý. V noci ale přišla dost silná bouřka se silnými poryvy větru a některé stany vyplavila úplně, ale všechny aspoň trochu. Tačůd ráno vyprávěl, že se probudil ve chvíli, kdy už měl jednu nosní díрку pod vodou. Úplně promočený jsme sešli do údolí na vlak a plánovali pokračovat do Ružomberka. Na nádraží se ale rozhodli Toom s Věrkou a Tačůd s Milenou že už toho zažili dost, a vyrazili vlakem na druhou stranu, domů. Zbytek jel do Ružomberoku, kde jsme secvičili pod hradem Lietava spartakiádní vystoupení pro statečné ženy. Další den jsme se vyplazili až k Vlkolínci a tam nám už definitivně došly síly. Docela zničení, ale plný zážitků jsme se vrátili 6. srpna domů. Poučení jsme si z výpravy vzali takové, že příště budeme už jezdit jen dál, aby se nikdo nemohl jen tak vrátit ;-)

Vlčata kuchaři / Balů

Je toho tolik, co jsem díky zapáleným vedoucím mohl v semilském skautingu za více než dvacet let prožít. Jednou z prvních vzpomínek na má vlčácká léta je výprava do Českého ráje. Uskutečnila se někdy kolem roku 2000.

Během výpravy nás čekalo vaření v kotlíku. Buřtguláš. Výborné jídlo, na kterém není moc co zkazit. Všichni kluci se zapojili do sběru dříví, zapálení ohně a krájení potřebných surovin. Jediné, co nám chybělo, byla voda. Pro ni bylo potřeba zajít do nedaleké restaurace Vidlák. Jeden ze starších a zkušenějších kluků, Pepíno, zvolal: „*Použijme tuto vodu, tu mi mamka dala na cestu!*“ Ani vteřinu jsme neváhali a do kotlíku ji přilili. Bylo nám ale divné, proč buřtguláš tolik pění. Až při konzumaci jsme zjistili, že maminka byla na Pepína tak hodná, že mu s sebou na výpravu dala Sprite.

Skaut nás učí experimentovat, zažívat dobrodružství v partě skvělých lidí. A i toto je jeden z důvodů, proč jej mám tak rád.

První noční výsadek – „Hloupej den“ / Baghíra

Psal se rok 2001. 56 let od konce strašlivé druhé světové války a pro připomenutí hrdinství a obětí těch, kteří neváhali nasadit i vlastní životy, jsme na táboře hráli hru RAF – Royal Air Force. Tábořem nás prováděla úžasná kniha Františka Fajtla – Sestřelen. Neuvěřitelné příběhy,

kteř se musely stát, aby si je vůbec někdo mohl představit. Skauti v soutěži jednotlivců postupně získávali vyšší a vyšší hodnosti a létali na lepších a lepších letadlech. Od Mosquitů se dostali někteří až na legendární Spitfiry. Zároveň družiny Jelenů – Bubo, Brim, Máca a Tomáš, Kamzíků – Pití, Forest, Vojta, Kanička a Paul a Jestřábů – Pluto, Formik, Sokol, Johny a Arnee sváděli boj o výhru v táborové hře. Boje to byly urputné.

A vyvrcholily jednu nečekanou noc z 6. na 7. července. Večer jsme skautům s Křemou přečetli příběh o tom, jak byl František Fajtl sestřelen nad Francií. Jak se schovával v příkopu plném vody, když kolem slídili esesáci se psy, jak dokázal unikat všem pronásledovatelům, až nakonec skončil po projití Španělskem na Gibraltar. Dočetli jsme příběh a bez náznaku čehokoliv zvláštního jsme šli spát. Teda my z vedení ne, ale všichni skauti ano. Jakmile utichly stany a ozývalo se jen pravidelné oddychování skautů, začali jsme je po družinách budit. Nesměli mluvit, dostali tabulku čokolády, krajíc chleba a pití. Do družiny pak mapu Železných hor, krizový mobil, KPS, papír, tužku a jednu baterku. Zavázali jsme všem oči šátky, posadili do auta a vyjeli. Každou družinu jsme odvezli asi patnáct kilometrů od tábora s jasným úkolem – nikým nespátrání se v určený čas vrátit do tábora. K tomu museli cestou zjistit, v kolik hodin jede první vlak ze Zaječic do Chrudimi. Noc to byla dlouhá, ale úspěšná. Přežili všichni. A někteří to dokázali i bez spátrání. To bylo poprvé, kdy jsme absolvovali noční výsadek.

A jak to vypadalo z pohledu skautů? Zde je přepis dochovaného záznamu „Hloupého dne“ od Jestřábů, jak jej zachytil Pluto (nebo také Béda), a jak jej prožil s Formikem, Sokolem, Arneem a Johnym:

Nádherná červencová táborová noc, hvězdy svítí, každý si krásně spinká... „*Vstávat, dělejte, Pluto! Vzbud' svou družinu, je nečekaná etapa...*“ Tato Křemova hláška se ozvala v rádcovském stanu Jestřábů okolo půl druhé ráno! Dali nám instrukce, co si máme a nemáme vzít s sebou a co máme a nemáme udělat. Jak jsme se na to koukli, bylo nám jasné, že to bude hodně „paragánská“ etapa, na které se muselo asi dlouho pracovat. Jídlo bylo celkem v pohodě, ale když jsme se dočetli v nadpisu „Úkoly“, tak nás přešel smích: PŘEŽÍT. Základní úkol, který musíme splnit. Další instrukce nás už ani tak nepřekvapily. Po sehnání všech věcí jsme nasedli do auta se zavázanýma očima a každý se soustředil na něco jiného. Formik měl počítat čas. Sokol zjišťovat, o čem se Bagy s Royem baví a Pluto sledovat záhyby, ohyby a jiné nástrahy cesty. Jak jsme později zjistili, všechno nám bylo platný asi tak jako lyže v létě. Bagy s Royem jsou totiž zkušený a ostřílený vedoucí a my jsme ještě tak mladí... Prostě z cesty jsme nic nepochopili. První pohledy po sundání šátků směřovaly pouze do širého a hlubokého lesa. Bagy pouze dodal: „*Ať jste přesně za deset hodin v táboře, ani o kousek dříve, ani déle!*“ Otočil káru a odjel.

Teď teprve začala ta opravdová zábava. Bylo přesně dvě hodiny a sedmnáct minut ráno a my jsme byli hodně daleko od tábora s tou troškou věcí, kterou nám dovolili. Jako první nás napadlo běžet kousek za autem, ale to za chvíli skončilo, když Roy s Bagym najel na lepší asfaltovou silnici. Řekli jsme si, že půjdeme tím směrem, odkud jsme přijeli, a že se možná dostaneme k nějakému důležitému místu na mapě a v krajině. Po chvíli kroužení jsme se vypravili z Rváčova po hranici CHKO Železné hory na Včelákov, po modré přes Ležáky, Nouzov,

Dachov, Miřetice, Bořov, Žumberk a pak oklikami po lesních cestách do Zaječic na zastávku a poté zpět na Mechštein, kde se ukryjeme a ve 12,15 se dostavíme do tábora. Toť byl náš riskantní, ale zato poměrně „geniální“ plán. Do Včelákova jsme se dostali celkem bez problémů, až na jednu starou babičku, kterou jsme naštěstí zmerčili včas, a na strašně dlouhou rovinku. Ve Včelákově u kostela jsme vzhledli na nádherný a romantický východ slunce nad krajinou. Od této vesnice začaly menší komplikace. Za kravínem na opuštěné lesní cestě jde nás pět a vůbec ničeho se neobává, náhle všichni uslyší zvuk motoru a instinktivně skočíme do lesního porostu – tato taktika byla předem domluvená a asi jediná. Stará škodovka „stovka“ přejela a my jsme se při té příležitosti převlékli a napili. Šli jsme dál a co nevidíme, ta „stovka“ stojí na cestě a její řidič zřejmě někde... Počkali jsme, až odjede a v pohodičce jdeme dál. V Dochově se stala naše první osudová chyba – dostalo nás nepřátelské vozidlo. Mezi Dochovem a Miřeticemi jsme potkali kolonu německých vozidel s esesákama, ale naštěstí jsme obětavě skočili do trní a zachránili se. Došli jsme do Miřetic, kde se stala druhá osudová chyba. Šli jsme kolem hlavního štábu a jeden voják (prodavačka) nás stihl ohlásit, ale odpravili jsme ho. Poté jsme se klidně přesunuli do Bořova, kde se stala třetí osudová chyba. Německá spojka, která jela s depešemi do štábu v Miřeticích, nás zahlédla na skrytém místě a my jsme ji nestihli zastavit. Bylo to pro nás deprimující a obávali jsme se, že selžeme anebo že nás dostanou. Prokličkovali jsme mezi průzkumníky (hloubkařema) a dostali se do Zaječic na pole, kde jsme se setkali s posádkou jiného sestřeleného bombardéru. Radši jsme se skryli, protože se nám zdálo, že to byli němečtí špohové převlečení za naše vojáky. Jeden z naší jednotky to dostal (Arnie měl alergii), a tak jsme museli jít po cestě. Měli jsme štěstí, protože moc německých vozidel nejelo. Převzali jsme depeši od spojenců a informace jsme si zapamatovali a papíry spálili. Další zasilka bude ve 4.27 (odjezd vlaku) další den na tajném místě. Pak jsme se dobelhali na naši tajnou skrýš (Mechštein), kde jsme zůstali až do 12.15 a pak jsme vyšli do tábora, kde náš „Hloupý den“ skončil. Ještě bych skoro zapomněl na spojku za Malou Strakou, která nás spatřila, když jsme šli do Zaječic. Zeptala se nás, jestli nemáme nějaký problém, a odjela. To byla naše čtvrtá osudová chyba.

A vzpomínka Kamzíků pod vedením Pitího, jak ji zachytil Vojta a prožili Forest, Kanička a Paul?

Všechno začalo brutálně násilným probuzením asi v 23.00 hodin. Nikdo z nás nevěděl, co se děje. Oblékli jsme na sebe to nejdůležitější a vydali se do kuchyně, kde jsme dostali instrukce pro následující přísně utajenou vojenskou operaci. Bleskurychle jsme naskákali do vojenského transportéru, jehož řidičem byl Wing Commander Bagy. Povinně jsme si nasadili přes oči šátky a byli jsme dopraveni do neznámého nepřátelského terénu: „*Přesně v 10.04 vás čekáme v táboře.*“ Po těchto slovech nás transportér opustil a vydal se zpátky na základnu. Prvním našim úkolem bylo určit naši polohu. Opatrně jsme se vydali do pevně daného orientačního bodu, vesnice Janovice, kam jsme dorazili přesně v 1.20 táborového času. Přesně jsme určili svoji polohu na mapě a vydali se směrem na Čejkovice. Cestou jsme narazili na nepřátelský tábor. Po profesionálním proplížení jsme ale bezpečně unikli do bezpečí a pokračovali ve svém úkolu.

Vydali jsme se po dříve zmapované cestě, ale z důvodu špatného satelitního průzkumu jsme ztratili svou pozici na mapě. I z tohoto důvodu na nás čekala zatím nejtěžší překážka v naší misi, kterou byla strategicky umístěná přírodní překážka v podobě řepkového pole cca 1,5 km. Po překonání velké části této překážky jsme se rozhodli ustoupit a celé pole i s přilehlou vesnicí důmyslně obejít. Při přechodu přes Rabštejnskou Lhotu nás málem odhalili dva skvěle vycvičení hlídací psi. Unikli jsme a opět našli naši pozici na mapě. Prošli jsme kolem několika rybníků a narazili jsme na nepřátelské ležení, jehož hlídky jsme rafinovaně obešli. Přeběhli jsme silnici vedoucí ze Slatiňan do Trpišova a pak se vydali kolem Okrouhlického potoka. Z důvodu zlepšující se viditelnosti jsme byli nuceni proplížít se pod mostem ve Svídnici. Na dohled od cyklistické stezky, skryti tak, aby nás nikdo nezpozoroval, jsme upřesnili náš další postup. Dále jsme přešli most, na kterém nás zpozorovala nepřátelská jednotka, kterou jsme oklamali svým vzhledem tak, že nás považovala za své spojence, a z toho důvodu také nezazněl poplašný signál. Pro lepší maskování jsme se vydali do lesa, ve kterém jsme chtěli přejít širokou silnici, ale při přechodu přes pole nás spatřila civilní osoba, která zřejmě nepatřila do žádné vojenské jednotky (považte, vojanda s růžovým svetrem a hráběmi), a tak jsme ji slušně a zdvořile pozdravili. Poté jsme podle plánu přešli silnici a naskákali do hrachového pole, načež nás potichu jedoucí maskovaný cyklista upozornil na zhoubnost tamějších plodin („*je to postříkaný, tak at se z toho ...*“). Cestou po polích jsme se museli schovávat před projíždějícím vlakem na nedaleké železniční dráze, na kterou jsme se také napojili a podél ní šli až do plánované zastávky nepřátelského vlaku, jehož doba odjezdu byla součástí naší mise. Na této zastávce jsme museli počkat, než odjedou tajné spojenecké jednotky (dívčí), abychom neprozradili jejich totožnost. Zjistili jsme požadovanou dobu odjezdu a opatrně, aby nás nikdo nezpozoroval, se vydali zpět na základnu. Na této cestě jsme se mimo jiné mistrně vyhnuli dvojníkoví našeho důstojníka Nicka. Byli jsme též zpozorováni dvěma spojeneckými družinami, načež jsme se nepozorovaně vydali do lesa u Popluže, kde jsem také strávili přebytečný čas do našeho plánovaného návratu na základnu. Hlášením důstojníkům jsme zdárně ukončili naši misi.

Od té doby jsme noční výsadek na táboře prožili už mockrát, další roky se přidaly i skautky.

Moje druhé orlí pero a táborové ohně / Očko

Už jako malá jsem si potají čítávala sešitky, které o svých orlích perech napsali velcí kluci. Úkoly se mi zdály fascinující a magické a k těm, kteří je na táboře plnili, jsem obdivně vzhlížela. Roky mýjely, a pak konečně přišla řada při plnění této zkoušky na mne. První orlí pero mlčení a půstu jsem zvládla na druhý pokus (při prvním pokusu jsem ve čtyři odpoledne řekla „Pššššt!“ – naprosto zbytečně, protože ten, komu jsem to říkala, měl zrovna hlavu pod vodou a vůbec mě neslyšel), na třetí orlí pero – tedy na své přespání v lese – si skoro ani nevzpomínám. Zato si dodnes pamatuju na plnění druhého orlího pera. To spočívalo v tom, nebýt spatřen od slunka východu do slunka západu lidským okem.

Na svou příležitost jsem se dlouho psychicky připravovala – například všechny lesy, s kterými jsem se v průběhu několika let setkala, jsem hodnotila podle toho, zda by se v nich dalo schovat nebo ne, a představovala jsem si sama sebe, jak se v nich skrývám. Těšila jsem se, jak

budu putovat lesem a prožívat velká dobrodružství, jako tomu bylo ve zmiňovaných sešitcích, jenže potom, co jsem před rozbřeskem vyrazila z tábora, jsem velmi brzo zjistila, že mě zrazuje můj orientační smysl a že vůbec netuším, kde jsou které cesty a odkud mi hrozí potenciální nebezpečí. Strašně jsem se bála, že někoho potkám, a tak jsem si v dešti postavila přístřešek v tom nejhustším a nejšerednějším lese, který jsem našla, a tam jsem přečkala úplně celý den. Co jsem psala do svého deníčku, aby to působilo alespoň trochu dobrodružně, je mi opravdu záhadou. Správně bych měla mít to druhé orlí pero na výšivce pěkně vypelichané. Tiše doufám, že dnes bych byla odvážnější...

Tábory by nebyly správnými tábory, kdyby se zde neodehrávaly i táborové ohně. Byla to jedna z mála příležitostí, při které se sešli všichni obyvatelé žumberské louky bez rozdílu věku či pohlaví, zabalili jsme se do dek a celý večer jsme se tísnil na proklatě nepohodlných lavičkách. Obličeje jsme měli od obřího slavnostního ohně rozpálené dočervena, zatímco záda nám olizoval noční chlad. Celým večerem nás provázelo duo konferenciérů, zpívaly se notoricky známé písně, každá družina pobavila publikum připravenou scénkou (kluci je měli vždycky lepší, to mě pěkně štválo), Fler přečetl nesmrtelného Hurvínka, Šaman zahrál romské Červy

v kině a Bobr často zakončoval táborák Broučkem. Brouček... ta píseň nás všechny zvláště dojímala, zpívala jsem ji a hleděla potají skrz plameny ohně do očí nějakého hochy, který se mi zrovna líbil, a bylo mi hezky.

O mnoho let později se mi narodil syn a já mu začala na dobrou noc zpívat naše oblíbené táborové šlágry a vzpomněla si i na Broučka. Začala jsem našemu měsíčnímu děťátku něžně broukat do ouška: „*Můj malý broučku, jdi klidně spát, o svojí mámě, nechej si zdát...*“ Začala jsem propadat sentimentu, zatímco František pomalu usínal. Zaposlouchala jsem se do textu, který mi vycházel z úst a o kterém už jsem ani nevěděla, že si ho pamatuju... a najednou jsem si s hrůzou všimla, co tomu našemu synáčkovi vlastně zpívám! Píseň jsem sice dozpívala, ale musela jsem se v duchu smát, že nám tehdy při táborácích Bobr na dobrou noc procítěně zpíval o tom, jak „*tvá máma tančí teď v baru, jiný muž má ji už zas tolik rád...*“ a nám to vůbec nepřišlo znepokojující.

Roverská výprava do Tater / Rikitan

Je to už neuvěřitelných 17 let. Po devíti letech skautingu a třech letech rádcovství moje první samostatná výprava a to hlavní, na co všichni i po letech vzpomínají, byl hlad.

Lístky na vlak pro celou skupinu mi pomohl sehnat Baghíra. To si pamatuju jako dneska. Šel jsem je koupit na Masarykovo nádraží a podle jeho rady jsem u okýnka řekl nějaké zvláštní zaklínadlo, díky kterému všechny zpáteční jízdenky stály o hodně méně, než kolik od té doby platím za jednosměrnou, když jedu vlakem já. Pravda, nejezdím moc často, ale když, tak většinou sám nebo s dítětem, které jede zdarma. Jak jsme se tehdy za ty peníze mohli všichni dostat na Slovensko a zpátky, aniž bychom museli jet v uhláku (a ještě k tomu vespod), tak to dodnes nechápu.

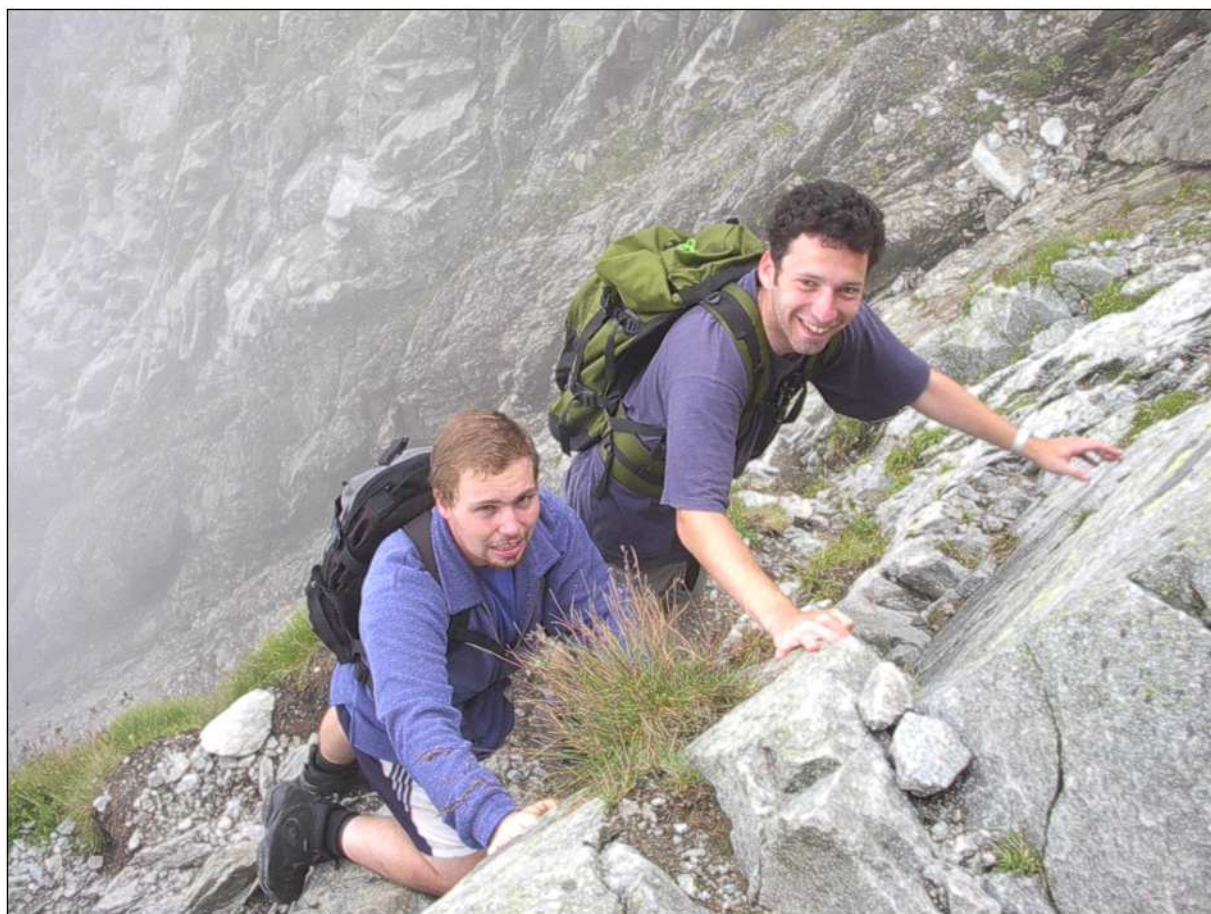
Byly prázdniny 2002, přelom července a srpna. Na semilské nádraží dorazili všichni včas, žádní opozdilci, na které bychom museli čekat. A všichni na sobě povinně expediční trička. Do batohů jsme si rozdělili zásoby jídla. Dobré nálady a zpěvu bylo na rozdávání. Plán naší cesty byl jednoduchý. Prvním cílem byly Západní Tatry – Roháče, pak Vysoké Tatry a na závěr Slovenský ráj. Vlak nás po dlouhých hodinách jízdy a několika přestupech dovezl ve stavu lehké letargie až do Liptovského Mikuláše. Poslední úsek cesty hromadnou dopravou jsme absolvovali autobusem. Řidič dodržoval jízdní řád téměř s přesností švýcarských hodinek a my se tak s ani ne minutovým předstihem oproti plánu ocitli na začátku Žiarské doliny. Zbývalo již jen absolvovat modrou turistickou značku na Žiarsku chatu.

První nocleh, první vaření, k večeři rizoto s tuňákem, sterilovanou zeleninou a kukuřicí. Další den túra. Po zelené nahoru kolem Šarafiového vodopádu přes Príslop až do Baníkovského sedla. Pak tuším po červené přes Hrubou kopu na rozcestí s modrou a zpátky dolů na chatu. Počasí nám vyloženě přálo, ani horko, ani zima, chvíli slunce, chvíli mraky, ideální. Cestou se

začaly ozývat první prázdné žaludky, myslím, že jsme to řešili mrkví. K večeři byl tuňák se sterilovanou kukuřicí, zeleninou a rýží. Roháče se myslím vydařily.

Přesun do Vysokých Tater proběhl bez větších potíží. Do Starého Smokovce jsme dorazili navečer, akorát včas, abychom stihli nakoupit pečivo, rýži, tuňáka, sterilovanou zeleninu a kukuřici. S ohledem na dámskou část výpravy a pokročilou večerní hodinu jsme zvolili zrychlený přesun na Hrebienok prostřednictvím pozemní lanové dráhy, kterou jsme znali z Petřínské rozhledny. Možná to bylo uzavřenějším prostorem kabiny, ale zhruba někdy v tuto chvíli se začaly ozývat první hlasy volající po očištění těla.

Z Hrebienku vedla naše cesta na Zámkovského chatu, jednu z nejromantičtějších chat, na kterou můžete ve Vysokých Tatrách narazit. Tam nás čekala velká paráda. Ubytovali nás v podkroví malé přístavby za hlavní budovou. Útulný prostor, matrace povlečené do červených prostěradel, romantika se vším všudy... Jenomže to podkroví nebyl zrovna taneční sál. Bylo jasné, že bez mytí to nepůjde. Potok vedle chaty se nejmenoval Studený jen tak pro nic za nic. Motivace mít možnost spát v teple pod střechou s ostatními (umytými) byla ale dostatečně silná, že koupel nakonec absolvovali všichni. K večeři byla sterilovaná zelenina, tuňák, kukuřice a rýže. Další den už po těch letech přesně dohromady nedám. Určitě jsme šli přes Téryho chatu, protože jsem odtud posílal zprávu mojí budoucí ženě, ale kudy přesně jsme se dostali na Popradské

pleso, to si už nevybavím. Vím určitě, že se tam ale docela dobře spalo a že k večeři byla kukuřice, tuňák, rýže a zelenina (sterilovaná).

Další den to už bylo jenom kousek na vlak ze Štrbského plesa přes Svit do Popradu a dále do Spišské Nové Vsi. Ve Svitě měl Baghíra poutavou přednášku o Baťově architektuře a do Spišské Nové Vsi jsme dorazili, když ne pozdě, tak jen o něco málo dřív. Ulicí Sládkovičovou, Duklianskou a Mlynskou jsme po asfaltu doklopýtali až k bráně do Slovenského ráje.

Jestli jsme spali v kempu u Čingova nebo jinde, si už také nevybavím. Slovenský ráj jsme si opravdu užili. Po horských túrách to bylo něco úplně jiného. A navíc se pomalu začal blížit čas návratu domů. Bylo jasné, že ještě jedno mytí nás nemine. Soutěž, kdo najde ve Slovenském ráji vícemístnou tuňku, byla jistě zpestřením, některé byly dvoumístné, některé tří a dokonce jsme objevili i jednu čtyřmístnou. Koupání za provozu a pod dohledem procházejících turistů vyžadovalo jistou dávku odvahy, protože málokdo na to měl vhodný oděv. Poslední noc jsme strávili ve stanech na samém okraji chráněné oblasti, v těsné blízkosti jednoho z východů. K večeři bylo rizoto s tuňákem, zeleninou a kukuřicí. Po snídani a pečlivém balení nás čekala poslední pěší část naší cesty. Jestli jsme opouštěli Slovenský ráj po červené nebo po zelené, nevím jistě. Na průchod přilehlou romskou kolonií ale nezapomene nikdo z nás. Stavby z vlnitého plechu, udusaná hlína, odpadky, povrchové svádění odpadních vod, neumyté nahé děti s nataženou dlaní, žadonící o cokoli, rozdělování nákupů z aut, co právě přijela, protože byl začátek měsíce, prostě jiný svět. Až k vlaku skoro nikdo nemluvil. Nálada se zlepšila až na nádraží ve Spišské Nové Vsi. Vidina, že k jídlu nebude rizoto s tuňákem, zeleninou a kukuřicí, ledaskoho zahrnala do místního občerstvení a posilnění povědomím, že spišské párky jsou přeci jedny z nejlepších, vrhli jsme se do nákupu místních lákadel. Někdo sáhl i po langoších. Špatně bylo všem. Domů se jelo na noc s přestupem v Třinci, který jsme si skutečně užili.

Už jsme nevěděli, jak si zkrátit dlouhou chvíli. Pospávání v nádražní hale, bloumání po okolí blízkém i vzdálenějším, typický život lidí bez domova. Konečně jsme se dočkali a náš poslední spoj dorazil na nástupiště. Krátce po sedmé ráno jsme přibyli do Semil plní zážitků a nových zkušeností, jak pestrá může být strava na cestách jako ta naše.

Kolem kolem republiky / Omar

Po předchozích dvou vydařených roverských výpravách na Slovensko jsme přemýšleli, kam se vydat příště. Už ani nevím, kdo s tím přišel, ale objevila se myšlenka uspořádat pro změnu výpravu cyklistickou. Ačkoliv jsme se tentokrát rozhodli zůstat doma v Čechách, chuť poznávat nové kraje nás neopustila. A z myšlenky objet a poznat z kola kus republiky byl jen krůček k tomu, provést to doslova! Způsob provedení byl na světě: Ze Semil na sever, dále proti směru hodinových ručiček podél hranic, kam až to půjde, a na závěr vlakem domů.

Že to nebude na jeden záťah zpět až do Semil, bylo jasné.

V srpnu 2003 jsme tedy vyrazili. Káťa Malá, Šťopka, Elvína, Baghíra, Obelix, Omar a Křéma.

Po srazu na semilském Riegrově náměstí nás sedm ještě za doprovodu Olči a Zelí vyjelo směrem k Vysokému nad Jizerou a Jizerským horám. Dále jsme pokračovali zhruba podél hranic – většinou co nejbliže k nim, ale tak, abychom jeli převážně po značených cestách a viděli

alespoň hlavní zajímavosti. Navíc jsme si cestu především v místech velkých výběžků zkrátili. Vyzkoušeli jsme si tedy cestu Německem k objetí Lužických hor od Hrádku k Varnsdorfu. Ale třeba do Aše se musíme podívat až někdy jindy.

Pro velkou část z nás to byla první cyklistická výprava na těžko vůbec. Stany, spacáky, kotlík, vařič, i nějaké ty zásoby jako vždy s sebou, tentokrát jen ne v batozích, ale v brašnách či jinak připevněné na kolech. Přesto jsme si jízdu užívali a vzdálenost ukrajovali každým dnem porcí 60–100 km. Ze zajímavých míst, která se nám podařilo alespoň krátce navštívit, bychom mohli jmenovat Frýdlantský zámek, Jetřichovice, Děčínský Sněžník, Tiské stěny, Klínovec, Soos, Františkovy Lázně, Cheb nebo Černé a Čertovo jezero.

Když jsme se hlubokými lesy Českého lesa blížili k Šumavě, skončili jsme jeden večer u loveckého zámku Diana. Po krátké rozmluvě s místními jsme se rozhodli přenocovat v jeho blízkosti. Po komplikacích v podobě jídla vysypaného potmě do trávy a za velkého hladu poté z trávy vyjídání jediného zdroje obživy lžícemi se nám podařilo ulehnout a usnout. To jsme ještě netušili, jaký nás čeká budíček. Ráno se nejprve ozval řev velkého motoru a potom udivené

hlasy, že tam někdo spí! Byli to pracovníci s nákladňákem – postarším trambusem. Sbalili jsme se tedy trochu kvapněji než jiné dny a pokračovali dál.

Po více než týdnu cestování, fyzické dřiny na kole a skvělých zážitků jsme dojeli do Železné Rudy, která se tak stala cílem první etapy. Vzhledem k jiným plánům v dalším roce a obměnách v roverském kmeni na další etapy už nedošlo. Myšlenka na jízdu v pohraničních hvozdech i luzích v nás ale dříme dál, stejně tak jako některým z nás ještě pořád v šatnících dřímou

památeční trička, která se vyznačují výrazným vzorem jízdního kola na zádech a žlutou barvou přitahující hmyz. Pro tuto nepraktičnost jsou stále málo obnošená.

Roverské výpravy do Polska a Norska / Štópka

Na jaře 2004 se skupinka roverů vydala do Polska s cílem navštívit trojici turisticky lákavých míst (každé ovšem z jiného důvodu): Krakov – Osvětim – Wieliczka.

Byly Velikonoce. Pro nás to znamenalo velikonoční prázdniny, a tudíž pár dní školního volna, pro Poláky, jakožto národ silně se hlásící ke katolické církvi, to znamenalo největší svátek v celém roce. Pamatuji si náš údiv, když jsme projížděli kolem kostelů, které byly narvané k prasknutí. Tolik aut jsme byli u nás zvyklí vidat jen u čerstvě se otevírajících nákupních center. A co víc – lidé se už neměli šanci vměstnat do kostela, a proto klečeli na asfaltových parkovištích mezi auty a kázání poslouchali z venkovních reproduktorů.

Protože byli všichni Poláci v kostele, všechna ostatní zařízení, která by nám bývala zásadně usnadnila život, jako např. obchod či restaurace, byla zavřená. Pamatuji si, jak jsme, nutno říct, že značně hladoví, s nadšením objevili alespoň jedny otevřené dveře – a se zklamáním jsme zjistili, že jsou to dveře od vinného sklípku – tam se asi moc nenajíme. Bližší zkoumání nám přineslo radost z toho, že SKLEP polsky znamená obchod, takže jsme dokoupili tolik potřebné zásoby jídla a na tuto lekci polských slovíček nikdy nezapomeneme.

Jak na nás zapůsobily hrůzy nacistického koncentračního tábora Osvětim a zejména nedaleké Březinky, která fungovala jako vyhlazovací tábor s plynovými komorami, asi nemá cenu popisovat. Kdo viděl, rozumí, kdo neviděl, bohužel nepochopí. Myslím, že pro porozumění historického kontextu je toto pro mladé lidi, jako jsme byli my, naprosto povinná exkurze.

O pár měsíců později, v létě 2004, jsme rozšířili skupinku roverů o několik dalších kamarádů a vypravili se na do té doby nejambicióznější cestu – do dalekého Norska.

Pamatuji si naše expediční tmavě zelená trika, která mají mnozí z nás stále ve skříni, protože taková památka se prostě nevyhazuje, jakkoli už je nefunkční a nepoužitelná (na tom jsme se shodli s Bagym a Omarem, když jsme se setkali 15 let po výpravě).

Pamatuji si naše dvě půjčené dodávky – modrou a bílou, které už toho měly v tu dobu hodně za sebou. Jedna téměř nebrzdila, což bylo na norské serpentinovité horské silničky docela nepraktické. Dobrodružství celé expedice tedy z velké části tvořila nejistota, zda vůbec do Norska a zpátky dojedeme.

Pamatuji si, jak jsme se škrábali na největší horu Norska a celé Skandinávie Galdhøpiggen (2469 m) v pohoří Jotunheimen. Pro mě osobně to byl zřejmě nejvyšší kopec, který jsem do té doby zdolala, takže takový životní vrchol. Náročnost terénu tomu odpovídala. Prudce se zvedající stezka vedoucí po větších či menších kamenech, které bylo třeba přeskakovat, takže fyzicky velmi namáhavá záležitost. Když jsme konečně vysupěli na vrchol, byl to opravdu krásný moment, který ještě umocňoval spektakulární výhled po okolních horách. Výkon nás všech

ovšem zcela degradoval Brim, který celý náročný výstup zvládl v sandálech, namísto pořádných pohorek. Na vrcholu Galdhøpiggen jsme přespali a užili si jedinečný východ slunce.

Pamatuji si, že jsme jedli pořád dokola pálivé fazole (fuj) a houby (mňam). Také si vybavuji, že na jeden výlet k dvěma jezerům, z nichž jedno mělo úžasně zelenou a jedno modrou barvu, se Bagy vydal v saténovém tmavě modrém pyžamu se žlutými proužky – sázka s Majklem.

Nezapomenutelná byla cesta zpátky trajektem, kde jsme řádně oslavili Ditiny narozeniny červeným vínem a gumovými medvídky – všichni jsme se pak vraceli domů celkem zmožení.

Nutno zmínit, že ostatním členům výpravy možná zůstaly v síti paměti úplně jiné zážitky a popsali by vám je třeba zcela jinak – berte to jako hodně subjektivní pohled. Na čem se ale doufám všichni shodneme a co se oběma expedicemi prolíná jako hlavní linka příběhu – a co ostatně platilo pro roverský kmen obecně – byla legrace, dobrodružství, radost z objevitelství a skvělé kamarádství. Co víc si přát?

O mlčenlivé vrbě / Kaštan

Pamatuju si na tábor, kdy se bratr Vrba pokoušel získat Tři orlí pera. Měl skvěle našlápnuto. Nejprve se mu podařilo nebýt celý den viděn. Poté zvládl přespat v divočině, opět o samotě. Zbývala jen poslední zkouška – celý den nepromluvit, tentokrát pod dozorem svých skautských

kamarádů. Vedl si vydatně, bylo už odpoledne a od rána ani nemukl. Nestačil jsem žasnout, jak se mu daří procházet jednotlivými výzvami „bez ztráty kytičky“. V podvečer jsme si vyrazili zaplavat do rybníka. Skáče se ze stavidla, až došla řada právě na tichého Vrbu. Rozeběhl se, hups, a vtom „do**dele!!!“ rozeznělo se krajinou. Rozsekl si nohu o nějaký nešikovně zapomenutý kůl. Naštěstí ne nijak dramaticky. Zato však dostatečně k tomu, aby si hezky zaklel a mohl si poslední zkoušku zopakovat.

Ukrajina / Křéma

Výprava na Ukrajinu byla pokračováním našich letních cestovatelských projektů. Vyrazili jsme vlakem s cílem navštívit okolí Koločavy, zaplavené solné doly v Solotvině a vystoupit na Hoverlu. Oblečení z merino vlny bylo v outdoorových obchodech žhavou novinkou. Zakoupil jsem triko i trenýrky, prý nikdy nesmrdí, takže jeden kus musí na celou výpravu stačit. S touto filosofií jsem se sbalil do 45litrového batůžku. Ukrajina byla zajímavě jiná než místa, která jsem do té doby poznal. Příroda, lidé, doprava. Počasí dost deštivé a túry o to náročnější. Spali jsme ztraceni v dešti na nějakém hřebínku, ve vybydlené vile u muzea vorařství, v penzionu Četnická stanice v Koločavě, na planinách nad Koločavou s nezapomenutelným ranním výhledem, u nějaké řeky, kde většina výpravy trpěla silnými zažívacími problémy a zbytek se preventivně předávkoval černým uhlím. Za viníka byly označeny kaviárové brambůrky, ale spíš nás prohnala voda z potůčku za silnicí.

S hledáním hrobu Nikoly Šuhaje nám pomohli místní. V obchodě jsme byli za bláznů při shánění mléka, krávu má přeci doma každý. Místní zubní kartáček zakoupený za ztracený byl zcela po právu označen za „dásňorváče“. Solotvinská jezera mají vodu tak hustou, že naučí plavat i dlažební kostku. Na ilegální prohlídku v solném dole jsme si netroufli a výstup na Hoverlu nakonec nestihli. Cestou zpět jsme ještě proběhli historické centrum Košic (doporučuji). Překvapuje mě, na co všechno jsem si po těch letech vzpomněl. Výprava to byla intenzivní, a tím mě bavila.

Hrouda u studny / Borůvka

Pokud se zamyslím nad svými zážitky ze skautských akcí a táborů, nestačí mi prsty na ruku ani na nohu k jejich napočítání. Téměř každý zážitek ve mně něco zanechal. Nejdřív mi však vždy naskočí vzpomínka na jeden z mých prvních táborů.

Byl večer a bylo nám řečeno, že budeme hrát noční hru. Po táboře byla rozmístěná stanoviště se svíčkami a u každé z nich krabička s dřevěnými tyčkami od nanuků. Je to tak dávno, že už si opravdu nevzpomínám, k čemu ty tyčky sloužily, ani na pointu celé noční hry. Na co si však vzpomínám velmi živě a barvitě, je podivná hrouda poblíž studny. Myslela jsem si, že to nic není, jen nějaký kámen, který tam někdo v průběhu dne přivalil. Tento „kámen“ se však

z ničeho nic zvedl a stal se z něj téměř dvoumetrový muž. Začal se rychlými kroky vzdalovat k lesu. Nestačila jsem se vzpamatovat, když v tom někdo zavolal: „*Přepadáci!*“ Tou dobou slovo pro mě zcela neznámé. Dívala jsem se kolem, co se to děje. Krisík se pokusil na dvoumetrového chlapáka vyskočit, ten ho však s hravostí setřásl a běžel dál k lesu. Ne však na dlouho, protože se na něj vyřítili další čerstvě probuzení skauti. Přepadák statečně odolával, bylo potřeba třech silných mužů, aby obra skolili.

V tu chvíli se objevili další. Byli odhaleni ve chvíli, když nám zrovna vykrádali zásoby jídla ze spižírny. Mladší obtloustlý kluk a nějaká žena. Vzápětí se z jiného rohu lesa vyvalili další muži a kluci.

Vysoký muž se velmi zmítal v zajetí třech našich silných skautů. Z jeho agresivního počínání bylo vidno, že je pod vlivem alkoholu. Rozhodlo se proto, že bude přivázan k bráně. A tak se i stalo. To podnítilo muže k ještě intenzivnější agresivní činnosti.

Ostatní přepadáci si zatím vesele sdělovali zážitky z obléhání našeho tábora, úsměv jim však brzy zmizel z úst, když se dozvěděli o svém trestu. Bylo jim poručeno odpracovat si své činy štípáním a řezáním dřeva. Za doprovodu mnoha neslušných slovních spojení se do toho nakonec pustili. Dřevo jsme měli našťápané, přepadáky jsme odehnali a vše dobře dopadlo.

Později jsem se dozvěděla, že to byli místní ze Žumberka. Myslím, že na můj první přepad to bylo dostatečně dobrodružné a budu na to ještě dlouho vzpomínat.

Nerozbitné umývárky / Červík

Ze skautské činnosti jsem už od svých útlých let měla nejraději tábory. Jako dítě řídicí se v běžném životě neustále pokyny rodičů jsem na táborech zažívala nepoznanou svobodu a zároveň i odpovědnost.

Většinu táborových staveb budovali kluci, holky měly na starost menší, ale neméně důležitá zařízení. A tak se stalo, že jsem dostala se svou družinou za úkol postavit dívčí umývárky. Chtěly jsme ukázat, že sice nemáme tolik technického umu, ale i přesto dokážeme vytvořit krásné zázemí pro naši každodenní hygienu.

Začaly jsme stavět a přemýšlely, které hřebíky použít, aby nám to pěkně drželo a v průběhu tří týdnů se to nerozpadlo. Jeden skaut (již si nevzpomenu na jméno) nám poradil, ať použijeme krováky, že jsou na to nejlepší. Tak jsme mu poděkovaly za radu, došly si do hangáru pro krováky a velkým kladivem je začaly přibíjet. Přišlo nám sice divné, proč se nedaleko od nás utvořila skupinka kluků a potutelně se na nás směje, ale pokračovaly jsme v práci.

Když už jsme měly téměř hotovo a chystaly se na svačinu, přišla jedna z vedoucích a jen lapala po dechu, když viděla výsledné dílo. Místo vzhledných umývárek se před ní tyčilo něco, co spíše připomínalo obřího železného ježka. Byly jsme z toho nešťastné a kluci se nám ještě dlouho smáli. Účel to ale splnilo, protože umývárky s krováky byly naprosto nerozbitné a věrně nám sloužily po celý tábor.

Nejsilnější vůle / Veverka

Hlavní hybnou silou skautského tábora je celotáborová hra. Velké množství etap, která rámuje třítydenní život na Žumberku a ozvláštňují jeho rutinní průběh. Záleží jen na kreativitě, invenci a šikovnosti vedoucích, jaké výzvy členům svých oddílů nachystají.

Během osmi krásných let v oddílu skautů jsem zažil mnoho zapamatovatelných etap. Některé byly fyzicky náročné, jiné ověřily chytrost vyzývatelů. Vždy jsem se na ně vzhledem ke svému soutěživému duchu velmi těšil a prožíval je. Nejvíce se mi do paměti ale paradoxně vryla etapa, které jsem se osobně neúčastnil, pouze byl jejím očitým svědkem.

Začala bezprostředně po poledním klidu. Kluci měli nejdříve za úkol zatlouct malé kůly podél cesty za Bobrovým stanem. Někteří se toho zhostili precizně, jiní kus dřeva zarazili do země jen tak na oko. Nevěděli totiž, co dalšího je čeká.

Následně totiž byli vyzváni, aby co nejrychleji proběhli Mordýrnu a po návratu si vybrali kůl, na který se postaví. Ti první si zvolili ty pevné, na horší běžce zbyly nestabilní houpačky.

Podstata etapy byla geniálně jednoduchá. Stát na kůlu, mlčet a hlavně nespadnout. Za první vokální projev následovalo odebrání nohy, na které mohl provinilec stát, druhý znamenal konec nadějí a oslabení družiny. Časový limit nebyl stanoven, očekávalo se, že za dvě hodiny budou všichni dole a poslední přeživší zajistí vítězství své družině.

Já, protože jsem byl zdravotně indisponován a nemohl se etapy účastnit, jsem si rozložil deku u cesty a z pohodlí měkkého mechu pozoroval kluky, jak čelí této výzvě. Pohled to byl neuvěřitelný.

Vzhledem k tomu, že se jednalo o etapovku a kluci tedy nebojovali pouze za sebe, ale za celou svoji družinu, vyhecovali se k úžasnému výkonu.

Stáli soustředěně na kůlech a nenechali se rozhodit ani rozptylováním od vedoucích. Někteří sice jednou promluvili, ale i na jedné noze dokázali balancovat dlouhé hodiny.

Odpoledne utíkalo, zmeškala se svačina, většina kluků však stále setrvala na svých kůlech. Někteří stáli strnule, jiní si občas i zadřeptali, aby si prokrvili nohy. Všichni ale byli naprosto ponoření do tohoto dramatu a nechtěli se vzdát, i když byli vyčerpaní, hladoví a chytali je křeče. Jindy nároční vedoucí to na sobě sice nedávali tolik znát, z jejich výrazů se ale daly odečíst pocity pýchy a respektu ke svým svěřencům.

Etapa nakonec musela skončit jiným způsobem, než bylo naplánováno. Vzhledem k tomu, že ještě těsně před večerí někteří kluci i po pěti hodinách umanutě stáli na kůlech, zakročil Bobr, ukončil etapu a vyhlásily se výsledky.

Už si nepamatuju, jaká družina vyhrála a vlastně to není vůbec důležité. Díky skvělému nápadu vedoucích, obrovskému úsilí a ctižádosti kluků jsem si z této etapy jako pozorovatel odnesl zážitek, který řadím mezi nejsilnější ve svém skautském životě.

Tři orlí pera / Kulich

Můj asi nejsilnější zážitek ze skautu, a to vybírám z mnoha, bylo plnění zkoušky Tři orlích per. Tato legendární zkouška, kterou mohou plnit jen vybraní skauti, byla otázkou bytí a nebytí. Nešlo zklamat, a to v první řadě hlavně sám sebe. Nejde o znalosti, nejde o fyzickou zdatnost.

Jde o vytrvalost, sebezapření a zvolení dobré taktiky. Vysvětlení pro ty, kteří neznají. Nesmí se 24 hodin jíst a mluvit (za běžného táborového režimu), poté nesmíte být 24 hodin nikým spatřeni, a nakonec musíte přenocovat pod širákem bez outdoorových vymožeností. Nebudu napínat, zvládl jsem to a byl jsem při táborovém ohni obdarován odznakem připomínajícím tři orlí pera.

Byl jsem na to hrdý. Po dobu plnění zkoušky se z vás totiž stane psanec. Nikdo vás nešetří, občas si vás ostatní dobírají a občas se i škodolibě těší, na čem ztroskotáte. Byl jsem donucen se naplno spolehnout jen sám na sebe, překonat nepohodlí a ukázat, že to také zvládnou. Kromě toho, a to jsem považoval za nejprínosnější, bylo zapotřebí sám sebe dobře odhadnout a zbytečně neriskovat. Pokusů je totiž velmi málo. Ale také se tím neomlouvám. Tím myslím, stále mít přehled o táboře a nevyhýbat se výzvám. Při plnění jsem se stejně cítil být trochu stranou, měl jsem přeci větší poslání než ostatní. A to také přineslo magický pocit nadhledu, který mi zůstal i po splnění.

Nakonec jednu vtipnou příhodu. Plnění zkoušky hladu a mlčení (plní se ten samý den) v mém případě padlo zrovna na den celodenního výletu. Ujít spoustu kilometrů, při tom plnit úkoly a nejíst a mlčet byla výzva. Při návratu zpátky do tábora bylo jasné, že od splnění mě dělí už jen pár hodin a část dne, kdy už se v podstatě nic neděje. Jenže ve stanu, ve kterém byl se mnou Balů, jsme si oba unaveně sedli naproti sobě. A zrovna v ten samý moment jsme se oba sehnuli, že si zujeme boty, narazili jsme hlavami do sebe a ze mě vylezlo slabé „au“. Oba jsme se na sebe zaraženě podívali a mlčky beze slova jsme se shodli, že tohle už bylo promluvení. I když bylo jasné, že to nikdo jiný slyšet nemohl. Tuhle část jsem tedy musel splnit až na podruhé.

Honba za pokladem / Kleris

Vrcholem každého tábora je poklad. Závěrečná etapa celotáborové hry, ve které proti sobě zápolí chlapecké i dívčí družiny. Brzy ráno se vydají na cestu, aby po celý den hledaly zprávy a luštily další a další šifry. Především mladší děti si často sáhnou na samé dno, protože zpravidla 20–30kilometrová trasa je fyzicky náročná a vyžaduje vysoké nároky na znalosti všech možných typů šifer.

Jako rádkyně Kopretin jsem měla z pokladu značné obavy. Nikdy jsem ho nechodila ráda. Holky bylo těžké namotivovat a téměř nemožné je na něj připravit. Jeden rok byl poklad obzvlášť náročný a díky tomu na něj dodnes vzpomínám. V družince jsem měla několik nezkušených holek, a navíc Běda připravil mimořádně dlouhou trasu plnou složitých šifer.

Na trat' jsme vyšly včasné z rána a na cestě se často potkávaly s Kamzíky, které tehdy vedl Kohout. Kluci, stejně jako my, zápolili se šiframi, neustále se ztráceli a ani tempo neměli úměrně dlouhé trase. A i přesto jsme neustále bojovaly a věřily, že poklad zdárně dokončíme.

Brzy ale bylo jasné, že do limitu, který byl stanoven v 20.00 táborového času, do tábora nedojdeme. Byli jsme vyčerpané, hladové a počítaly puchýře na nohách. Za poslední peníze, které jsme společně daly dohromady, jsme si v Bítovanech v hospodě koupily jeden pytlík chipsů. Jak nám tehdy chutnaly!

Do tábora jsme nakonec došly pozdě za tmy, unavené a šťastné, že to máme za sebou. Poklad jsme sice nevyhrály, ale získaly jsme zážitky, na které dodnes vzpomínáme.

Holinka / Želva

Skaut znamená pro každého z nás překonání se. Chlapce v oddílu vlčat čeká každý rok na táboře překonání strachu ze tmy formou osvětlené stezky odvahy či v rámci noční etapové hry.

Když jsem před několika lety budila tehdy šestileté vlčátko Hopíka na právě takovou společnou noční stezku, nebylo to vůbec lehké. Nejprve mne několik minut se zavřenýma očima přesvědčoval, že „*si nechá stezku na jindy*“, „*že to není nutné*“, „*že on večer raději spí*“. Když jsme se po pár desítkách minut dostali k tomu, že mu pomůžu obout boty a vyrazíme, nastal další problém. Hopíkova pravá noha mi nešla do holínky vůbec nasunout – asi zmuchlané ponožky – ale kdeže. Hopík měl v pravé holínce nacpanou obrovskou kouli gumových medvídků, navíc bez jakéhokoliv obalu. Každoročně máme na táboře zavedené pravidlo, že veškeré sladkosti patří do společných zásob do spižírny, Hopík se ale o své medvídky očividně dělit nechtěl, a tak našel ideální skrýš před očima vedoucích, kteří každé ráno kontrolují stany.

Černočerná tma / Tina

Stalo se to na jednom z puťáků, na který jsme vyrazily z tábora. Myslím, že to tehdy byl výlet ke Kutné hoře a na Kaňk. Počasí bylo spíš mokré, takže jsme si hledaly místo pro přenocování, kde bychom mohly postavit stan. Vlastně jen tropico z velké kupole.

Takový ideální plácek jsme našly u okraje lesa, postavily stan, povečeřely a na noc se v počtu dvanácti lidí napáskovaly do stanu. Usínaly jsme a poslouchaly kapky deště dopadající na celtu stanu. Ten nejpříjemnější zvuk na usínání.

Netuším, kolik mohlo být hodin, když mě probudilo strašlivé zaječení z místa, kde vedle mě ležela Kukačka. Ve stanu byla bez přehánění absolutní tma, nebyl rozdíl, jestli jsem měla oči otevřené nebo zavřené. Nic jsem neviděla, ale podle zvuku a šustění spacáku bylo jasné, že se Kukačka stáhla co nejdál od okraje stanu a choulí se někde uprostřed. Co nejdál od celt. Cosi u toho vyděšeně vykřikovala. Kdosi rozsvítil baterku. Kukačku jsme utišily, i když ještě dál cosi brebentila. Bedlivě jsme poslouchaly okolní zvuky. Musela jsem sebrat veškerou svou odvalu a vzít si i nějakou na dluh, abych otevřela stan a šla se podívat ven. Baterkou jsem pročešávala okolí. Nikde nikdo, ticho ale nebylo. Ještě pořád trochu poprchávalo, takže to odevšad šustilo, pleskalo, vrzalo. Po návratu do stanu jsem našla Kukačku už zase spokojeně spící ve spacáku, stejně jako většinu ostatních holek. Lehla jsem si zpátky, pečlivě zavřela stan. Vzala jsem si do ruky zavírací nůž ještě mastný od večere a do rána spíš už jen občas klimbala, než že bych usnula. Heduš vedle mě na tom byla podobně. Hlavou se mi honily scény z hororových filmů. Představovala jsem si, jak někdo šmátrá rukou pod celtou stanu, jak sáhnul na Kukačku a chtěl ji vytáhnout ze stanu ven. Brrr. Byla jsem jediná dospělá, kolem oddíl holek, za které jsem měla zodpovědnost. Co všechno by se mohlo stát?

Tvrdě jsem usnula až k ránu, když už bylo světlo. Probudilo mě štěbetání a chichotání holek, evidentně dobře vyspaných. A Kukačka? Nic si z noci nepamatovala. Asi se jí zdál jen hodně živý sen...

Družinové víkendovky / Gepard

Byl jsem rádcem družiny Jelenů tři roky. Když se řekne skaut, každý si vzpomene na něco jiného, já si nejčastěji vybavím družinové víkendovky, které byly u členů velice oblíbené. Organizovali jsme je skoro každý měsíc a většinou začínaly v naší skautské klubovně v Semilech, kde jsme přespali a druhý den jsme vyrazili na výpravu. Během těchto víkendovek jsme se nejvíce poznávali a měli jsme především čas si popovídat a zažít více zábavy než na družinových schůzkách.

Měli jsme takovou menší tradici, že jsme si první večer zahráli „schovku“, a poté koukali společně na filmy. Před tím jsme si ale vždy připravili jídlo, které jsme ještě nevařili, protože v klubovně bylo snadnější učit se nové recepty než venku na otevřeném ohni.

Třetím rokem mého rádcování jsme vytvořili tzv. družinovou svíčku, kterou jsme přidali do programu prvního dne, a to před společným sledováním filmů. Zhasli jsme světla, sedli si společně všichni ke stolu, zapálili jednu svíčku, a povídali si o všem, co nás trápí. Cítil jsem, že díky této nově vzniklé tradici jsme se mohli daleko lépe poznat, a tím být i lepší družinkou a silnějším týmem na celoroční oddílové výzvy či táborové etapy.

Druhý den jsme často chodili na místo, které jsme jednou na jaře objevili na Treperce. Byl odtamtud krásný výhled. Postupně se z tohoto místa stalo i místo družinové, kde se nepravidelně, cca jednou za dva roky, potkáme s bývalými členy Jelenů, které jsem vedl poslední rok. Měl jsem štěstí, že jsem měl v družině zrovna tyto členy – Kousyho, Slívu, Citróna, Datla, Barbieho a Milhouse.

Výprava s vlčaty do Náchoda / Jerry

Příběh se odehrál okolo roku 2014, když mi bylo deset let. Jeden zimní víkend jsme měli v plánu s vlčáčkou smečkou výlet do Náchoda. Sešli jsme se v pátek na vlakovém nádraží v Semilech a vyrazili na cestu do Náchoda. Pamatuji si, že jsme tam spali v tělocvičně, která byla součástí skautské klubovny a dala se tam hrát hromada her.

Páteční večer jsme měli program, zatímco Želva ještě s jedním vedoucím vařila večeři. Asi se jim to příliš nedařilo, protože se z hrnců začalo dost kouřit. Brali jsme to jako srandu do té doby, než začaly houkat požární senzory. Během pár minut přijel správce klubovny a naštěstí ještě stihl zrušit výjezd hasičů, jinak by z toho mohl být velký problém. Po tomhle večerním zážitku jsme šli už jen spát do naší tělocvičny, abychom byli odpočatí na velký sobotní výlet.

Ráno po probuzení byla dost zima a hlavně nasněženo. Vydali jsme se na cestu a bez problémů postupovali, dokud Tygr neřekl, že je mu zima. Odvětili jsme mu, že nám všem, Tygr si však zapomněl boty a šel jen v bačkorách. Všichni jsme se tomu smáli kromě Želvy, která se s Tygrem musela vrátit do klubovny. Zbytek výletu už byl bez problémů. Celou výpravu jsme si strašně užili a doteď na ni vzpomínám jako na jednu z nejzábavnějších.

Tam někde nahoře / Kousy

Možná, že potřebují víc místa pro družinový inventář, nebo jen tak trochu machrují. Jak jinak si vysvětlit, proč rádci a podrádci 3. oddílu nebydlí v obyčejných stanech? Takzvané

rádcáky se na první pohled odlišují zvýšenou podsadou, prodlouženou o výklenek, zvaný kokpit. Zatímco řadoví členové se v noci tísní na úzkých, vachrlatých postýlkách, skautští mazáci se mohou ke své radosti rozvalit na širokánském letišti.

Právě jeden z takových stanů jsem jako podrádce družiny Jelenů obýval spolu s Gepardem na svém třetím táboře v roce 2014. Před námi byl už jen poslední víkend, jehož pravidelnou náplní je bourání a úklid tábořiště. Protože podle předpovědi neměla do rána spadnout ani kapka, rozhodli jsme se s rozkládáním našich příbytků začít už v pátek odpoledne. Plachty i lomenice jsme složili, zůstaly jen podsady a v nich postele.

Večer následoval oddílový oheň na žumberském hradě. Po návratu do tábořiště se část našeho oddílu odebrala na kutě, ale pro většinu z nás program ještě nekončil. Jako každoročně se měla skautská rodina rozrůst o několik nováčků připuštěných ke složení slibu. Vzhledem k vážnosti tohoto okamžiku je zvykem, že po jeho skončení slibující ani nikdo další až do následujícího rána nepromluví.

Nádhernou letní nocí bez jediného mráčku se mlčky vracíme do našeho kruhu. Čerství držitelé slibu i ti, kteří na jejich místě stali před řadou let – každý z nás přemýšlí o tom, k čemu se jednou provždy zavázal. Slavnostní ticho jen občas přeruší vítr, pohrávající si s korunami okolních stromů. Přišel jsem do stanu, sundal si kroj a v teplém spacáku si užíval poslední pohodlnou noc toho tábora.

Všichni až na noční hlídku pomalu usínáme. Jsme sami uprostřed lesů a luk, daleko od nejbližší civilizace. Nad námi obloha posetá tisíci a miliony světélkujících hvězd a okolo nich nespočet planet. Vůbec bych se nedivil, kdyby tam někde nahoře v nekonečné dálce vesmíru také žili skautíci, jezdící na své tábory. Místo v lomu se koupou v galaktické mlhovině a místo blbounů se ládují hvězdným prachem. Chudáci. Neví, o jakou dobrotu přicházejí.

Na samotce / Liška

Skaut – slovo, které ve mně pokaždé vzbuzuje pozitivní emoce. Přátelé, dobrodružství, dobré skutky, láska.

Nedokážu slovy popsat, co všechno pro mě skauting znamená. Snad bych jen řekla, jednou skautem, navždy skautem. Skaut pro mě neznamená pouze kroužek, kam se děti chodí zabavit, pro mě je skaut životním stylem, každodenní snahou rozvíjet se v lepšího člověka.

Ze skautu mám jedny ze svých nejkrásnějších a hlavně nejintenzívnějších životních zážitků. Je spousta momentů, které se mi pevně otiskly do paměti, kouzelná společná atmosféra u táborových ohňů, procitnutí v neznámém prostoru při táborových výsadcích, společné týmové nasazení při nejrůznějších aktivitách, například při hledání pokladu... Jeden zážitek mi však v paměti utkvěl v živějších barvách než ostatní. Byl to prožitek velice osobní. Jednalo se o plnění výzvy druhého orlího pera, tzv. samotky, která spočívala v tom, že jsem nesměla být spatřena

lidským okem od slunka východu do slunka západu. Tuto výzvu jsem po celou dobu velice intenzívně prožívala ve svém vnitřním světě.

Buch! Buch! „*Liško! Liško, vstávej!*“ S těmito slovy jsem procitla ze své nevědomé nicotnosti. Co se děje?

Na hodinách odbyla třetí hodina ráno. Co po mě chtějí? Dneska ale nemám mít hlídku, odehrávalo se mi v hlavě... „*Liško, vstávej dnes budeš plnit svoje druhé orlí pero!*“

Opravdu? Opravdu se to děje? Jsem na to připravená? Sbalila jsem si vše potřebné, dala pozdrav svému táboru a vyrazila vstříc neznámému. Bloudím temným lesem, bez tušení, kam. Všude kolem mne se rozléhá hustá černá temnota, pouze já se odvažuju narušovat její noční klid. Nikde nikdo. Kráčím dál. Postupně rozeznávám siluety stromů, keřů, pařezů... Cesta ke třem modřínům.

Musím se někde schovat a přečkat noc. Odbočuji z cesty. Prodírám se hustým houštím, jejichž trny se mi zarývají hluboko pod kůži. Prostor se kolem mě stále více a více zmenšuje. Padám na kolena, houštinou se brodím dál... Když mě černota pohltila úplně, lehám bez rozmyslu přemožena únavou.

Probouzím se s nepříjemným svědivým pocitem po celém těle. Zjišťuji, že ležím u nevelkého mraveniště a na sobě mám celou pěšinu mravenců. Jsem nucena opět vstát a nalézt jiné místo. Vylézám z temné houštiny a zjišťuji, že slunce již přírodu probudilo k životu. Nohami sbírám třpytící se rosu. Po lesní mýtině je rozeseta jako drobné diamanty. Svou další skrýš nalézám rychle, ale usnout se mi již nedaří. Co budu dělat?

V této chvíli myslím na vodu, které bych se napila, na jídlo, které bych pozřela. Hledám. Nikde nic. Zjištění. Panika. Nevzala jsem si s sebou vodu, stejně tak žádné jídlo. Co teď budu dělat. Nemám jedinou kapičku vody, která by uhasila moji žízeň. Až teď si uvědomuji, jak těžká to pro mě bude zkouška.

Na posedu si vyzvedávám svůj podíl pečiva a sušenky, co mi zde zanechaly moje sestry. Dvě housky, jedny vaječné věnečky. Budu muset začít hospodařit s jídlem. Potuluji se po lese a čas jako kdyby se zastavil. Každá minuta je jako celá věčnost. Koukám na hodinky a přijde mi, že nevidím změnu. Rozhodla jsem se, že za každou uplynulou hodinu si můžu dát jeden věneček sušenky. Mám pocit, že se z toho doopravdy zblázním! Čas ubíhá jako ve zpomaleném filmu. Co mám dělat? Mám s sebou knihu, ale nejsem schopna číst. Moje mysl jako kdyby nechtěla utichnout. Ze všech stran mě pohlcuje ticho. Uvnitř bouře. Nekonečný příval myšlenek. Jak to mám zastavit? Jak se mám soustředit?

Usedám k velkému starému dubu. Vidím na tábor. Všichni vypadají tak šťastně, hrajou si a usmívají se. Ach. Kéž bych tak mohla být s nimi. Hlavou se opírám o dub. Vzhlížím nahoru. Skrze skuliny v korunách stromů vidím, jak se na nebi sjednotila černá mračna. Kap. Něco studeného a mokrého mi skanulo na tváři. Déšť?

Proč zrovna já?

Proč?

Po chvíli se z jemného pokapávání stává největší průtrž mračen, jakou kdy letošní tábor zažil.

Co budu dělat? Kam se schovám? Nemůžu zůstat na jednom místě. Balím si svých pár věcí a jdu. Opět bloumám po lese jako tulák bez cíle.

Prší a prší, pomalu na sobě nemám jediné suché místo. Zima.

Pláču. Tvář mi hladí dešťové kapky slévající se s mými hořkými slzami. Už ani nevím, co jsou slzy a co déšť. Už mi na to nezáleží. Je to jedno.

Třesu se zimou. Nemám, kam bych se schovala, nemám nic, do čeho bych se převlékla, nemám jídlo, nemám pití... Přežívám.

Chodím po rozvodněných cestách sem a tam, mívám Popluž. Jdu dál. V ruce držím poslední sušenku. Poslední sušenka, poslední hodina. Padá na mě nový závoj naděje. Pomalu se přibližuji k táboru.

Vysvobození. Už to slyším. Ten krásný zvuk. Zvuk píšťalky oznamující konec mé zkoušky. „Liško! Liško!“ volají mě.

Z očí mi vytryskl nový příval slz. Slz radosti. Tady! Tady jsem! Už je vidím. Všechny ty známé tváře, co mi tak chyběly. Ze všech stran cítím jejich hřejivé objetí. Jsem v bezpečí. Tělem mi prochází příjemný záchvěv štěstí. Vše, co mě tránilo, mizí. Jsem tady a teď se svými sestrami a bratry. Jsem šťastná.

Pohoda na puťácích / Ježek

Puťák neboli putovní tábor je skvělá akce. Rád spím venku pod širákem a na puťáku ta možnost bývá častá. Na táboře v Žumberku skauti putováním stráví vždy tři dny.

V roce 2014 jsme se vydali do skalní oblasti Touloucovy maštale.

Před setměním jsme si našli pěkné místo – měkká tráva, nízké stromky a keře. Stany jsme neměli, ale každý si nesl lehoučkou nepropustnou plachtu o velikosti 1,5 x 2,5 m. S takovým vybavením pak existuje několik variant, jak si vyrobit přístřešek na spaní. Většinou je dobré, když si dvojice dá jednu plachtu pod sebe a druhou si napne – a důkladně vypne a upevní – nad sebe jako stříšku.

Všichni jsme se pustili do budování přístřešků. Všem jsem zdůrazňoval, aby byli pečliví, že pršet může kdykoliv. Jenže po celodenním putování je tak příjemné natáhnout se do spacáčku a spoolehnout se, že to nějak dopadne.

V noci začalo hustě pršet. Byli jsme v suchu, v teple, déšť šuměl, les voněl, nádhera. Šli jsme se podívat, jak jsou na tom ostatní. Všude to celkem šlo, i když trochu namoklí byli všichni. Jen jedna trojice byla promočená skrz naskrz, protože spali v louži. Měli přístřešek dohromady a jak se plachta zatížila vodou, tenký stromek se nahnul a voda jim tekla na spodní plachtu a tím i do spacáků.

A tak jsme je nasoukali do našeho vyhrátého suchého spacáku, vyždímali ty jejich a po zbytek noci jsme s Mirkou v pláštěnkách pochodovali kolem našeho ležení a těšili se na ráno.

A poučení? Nevím, jestli se z tohoto zážitku poučili promočení kluci, protože „se to“ opravdu vyřešilo. Vedoucím se však důkladná kontrola všech skautských nočních útočišť vyplatí v každém případě, klidná noc za to stojí.

*

Na puťák směrem na Seč jsme v roce 2015 vyrazili zostra a s veselou. Po nějakém čase mi však pípne SMS zpráva od nejmenovaného vedoucího tábora: „*Máme v táboře roupy, zkontroluj to a zjisti, kdo z kluků je má.*“

Aha – co teď? Jak to provést? Pochopitelně to chce zvýšenou hygienu u všech, to je jasné. Ale jak najít toho původce? A tak při přestávce na svačinu k velké radosti všech zavádím nový režim: „*Kluci, když teď půjde kdokoliv na velkou, tak mi potom tu hromadu ukáže. Já tam půjdu, klackem to rozmáznou a budeme hledat, jestli v tom nejsou roupy.*“ Je pravda, že puťák a společné prožitky sbližují, ale o sbližování tohoto druhu kupodivu příliš mnoho skautů nijak nadšeně nestojí. Nevím, čím to je, ale od té doby nikdo v křovíčku nemizí. Ze zdravotně preventivních důvodů tedy zmírňuji původní nařízení a zavádíme režim chození na potřebu alespoň ve dvou, kdy si stav zkontrolují vzájemně.

Postupně přicházejí hlášení o stavu výměšků a kupodivu jsou všechna negativní. Jako téma hovoru, žertů a narážek nás však tato problematika neopouští. Nicméně nám to nijak nepřekáží ve šlapání, protože cestou na Seč a zpět s těžkými batohy jsme urazili velký počet kilometrů a zažili spoustu nezapomenutelných příhod.

Po návratu mi vedoucí tábora sdělil, že došlo k omylu – do latríny zřejmě někdo hodil kus nějaké potraviny, na níž se objevili červi, a on je považoval za roupy.

Návrat z tábora do civilizace / Slíva

Po usilovném přemýšlení jsem se rozhodl, že nenapíši konkrétní zážitek. Těch má ze skautu každý spoustu a mohl by z nich vytvořit minimálně celovečerní film. Napadlo mě tedy, že zkusím popsat alespoň důležitou zkušenost.

Na skautském táboře jsem vždy přešel na kompletně jiný režim, než jsem byl zvyklý z běžného života. Nejmodernější technologické výrobky, se kterými většina na táboře fungovala, byly buzola, dobré oblečení a nádobí v kuchyni. Po třech týdnech bez elektroniky jsem získal pohled na moderní techniku z úplně jiného úhlu. Ne že by snad nebyla užitečná, ale že i bez telefonu, počítače a facebooku se dá skvěle žít. A občas je potřeba si od těchto prostředků odpočinout a užít si svět i jinak. Zároveň jsem si uvědomil, kolik práce je nám v dnešní době usnadněno a jaké díky tomu máme možnosti.

Jsem moc rád, že jsem se účastnil akcí s družinou, oddílem a střediskem. Díky tomu mám nejen spoustu zážitků na vyprávění, ale i cenné zkušenosti do života.

Výsadek / Burák

Byla noc, když nás probudili vedoucí na táboře a dali nám seznam věcí, co s sebou zabalit do batohu na cestu neznámo kam. I když jsme ani nevěděli, kolik je hodin, udělali jsme vše, co bylo řečeno a napsáno, a proto nás mohli nahnat do autobusu. Seděl jsem poblíž mé družiny Jestřábů vedené Datlem a rozespálýma očima koukal z okénka houpajícího se autobusu do tmy venku. Uběhlo několik minut. Ve voze zůstalo jen pár lidí, zbytek byl totiž během cesty postupně vyhnán ven.

A najednou to přišlo. Vedoucí nám nakázali, ať vylezeme ven a po lesní stezce nás vedli dál od brzdových světel autobusu. Mnoho nám té noci neřekli, pouze že nesmíme být nikým viděni. Vše další bylo totiž napsáno ve vzkazech.

Rychle jsme se zorientovali a vyrazili za prvním cílem do Nasavrku, kde bychom podle textu pod záštitou výsadekářů měli opsat číslo telefonní budky.

Jede auto. Nezahálíme a skáčeme do příkopu. A znovu a znovu, je to únavné. Jednou dokonce při čekání v příkopě přejede auto, zastaví u krajnice a řidič povídá: „*Co se děje, je všechno v pořádku?!*“ „*Ano, my hrajeme skautskou hru a nikdo nás nesmí vidět,*“ odpovídáme a pán se slovy „*Dobře, já vás neviděl, mějte se,*“ mizí ve tmě a s ním i rachot jeho turbodieselu.

Začíná se rozednívat a my konečně máme číslo telefonní budky. Náš poslední cíl je tábor, kam však můžeme dojít až přesně v devět hodin, a tak po krásných dvaceti kilometrech usínáme ve vyjetých kolejkách lesní cesty asi půl druhého kilometru od tábora.

Crrrr!!! Neúprosný rachot budíku nás probouzí a my víme, že je čas vyrazit. Po ohlášení zdárného příchodu usínáme všichni v našich dočasných domovech. Takhle náročnou noc bez spánku málokdo čekal.

Až na vrchol světa / Šťopka

Za dva roky, co jsem zastupovala ve vedení oddílu Kukačku, jsme toho se skautkami zažily hodně – výpravy do přírody, do civilizace, za poznáním, za zábavou, za výzvami, pěšky, vlakem, na lyžích i na koloběžkách, na jaře, na podzim i v zimě, za slunce, větru i deště.

Ze všech akcí se mi možná nejhrouběji vryla do paměti víkendová výprava, které bychom mohli dát přívlastek „nejambicióznější“ – nazývala se totiž „Až na vrchol světa“ a směřovala do našich největších hor, lépe řečeno až na samotný vrchol republiky. Že to celé dopadlo trochu jinak, než jsem jako vedoucí plánovala, vás asi nepřekvapí – a i v tom se skrývá kouzlo skautingu. Zkrátka: je skutečně třeba být VŽDY PŘIPRAVEN, protože často se věci nedějí podle vašich představ. Jak to tedy tehdy – v listopadu 2015 – proběhlo?

Navzdory přesným instrukcím, že „*jedeme do hor a je potřeba být opravdu připraven na chladné počasí a mít všechny věci dobře sbalené v batohu na zádech*“, se skautky v pátek odpoledne na nádraží v Semilech scházely v ne úplně nejlepší formě – některá v legínách, jiná v tenkých teniskách, další s taškou přes rameno jako hlavním zavazadlem, nebo dokonce s

igelitovou taškou v ruce. Pršelo a déšť stále sílil. Když jsme vystoupili u Špindlerova Mlýna z autobusu, lilo. Čekala nás asi osmikilometrová cesta s pětisetmetrovým převýšením na chatu Petráška, kde jsme měly domluvený nocleh. Známostí o skautkách je, že když chtějí, jsou nepromokavé, takže jsme zařaly zuby, po cestě jsme hrály hry a zpívaly si do kroku. Když se ale setmělo, bylo stále těžší se ve tmě orientovat. Ochladilo se, déšť neustával, a navíc to bylo pořád šíleně do kopce, takže nebylo jednoduché si udržet dobrou náladu. Ve chvíli, kdy jsme asi po dvou hodinách pochodu zjistily, že jsme sešly z cesty a trasu si tím pádem o dost prodloužily a ke všemu se déšť s přibývajícím nadmořskou výškou mění v první letošní sníh, začaly holky propadat lehké panice. Obzvláště ty, které měly totálně promočené legíny i tenisky a táhly v ruce igelitku. A právě v tu chvíli se v plném světle jako jiskřička naděje pro současný i budoucí svět ukázala síla skautingu – starší holky motivovaly ty mladší k cestě do kopce, pobraly jim část věcí, aby neměly tak těžké batohy, a všemožně se snažily zvednout morálku týmu.

Na Petrášku jsme přišly totálně znavené a mokré asi až v půl dvanácté v noci. Větší štěstí než hrnek teplého čaje u tamních kamen a vyhřátý spacák si do té doby málokterá z nás uměla představit. Ráno jsme se probudily v zimní pohádce. Všechno okolo bylo bílé! To „svinstvo“, které na nás včera za pochodu padalo, komplikovalo nám cestu a máčelo nám oblečení, byl nádherný jiskřivý sníh, který nás v kombinaci s modrým nebem hned vylákal z chalupy na první letošní koulovačku. V plánu bylo dojít v plném stavu mužstva alias oddílu ten den na Sněžku. Protože se však tenisky některých holek stále ještě sušily nad kamny a někdo s sebou neměl ani čepici, musely jsme se rozdělit a až na vrchol Sněžky vystoupaly jen ty nejpřípravenější a nejodolnější. O to víc se to cenilo.

Co naplat, ne nadarmo se říká, že zážitky nemusí být pouze pozitivní, ale hlavně intenzivní. To naše skautská výprava „Až na vrchol světa“ rozhodně byla.

Puták / Lukinelo

Byl druhý den putáku a začínalo pršet a stmívalo se. Vedoucí rozhodli, že půjdeme do restaurace, abychom se schovali před deštěm. V restauraci jsme si objednali výborný guláš.

Poté, co jsme se občerstvili, vyšli jsme si hledat místo na přespání. Přestalo pršet a my mohli začít stavět přístřešky. Já a několik dalších kluků jsme měli to „štěstí“, že jsme si mohli postavit stan, který se nesl z důvodu nepříznivé předpovědi počasí. Postavili jsme ho, roztáhli karimatky a ulehli jsme. Už při stavění stanu začínalo znovu pršet! Ale to nejhorší mělo přijít po usnutí. Z nebe doslova začaly padat trakaře. Při tomto náporu se ukázalo, že stan nebyl tak dobrý, jak jsme si mysleli, naopak do něj teklo ze všech stran a nebylo to nic příjemného.

Vůbec se mi nedařilo usnout, protože mi byla vlhkem a mokrem zima. Bohužel přšlo celou noc a ráno to nebylo o moc lepší.

Po ohlášení budíčku jsme šli balit. Museli jsme vyždímat spacáky a zabalit mokré stany. Nejrady bychom hodili do ždímačky i nás, byli jsme promočení až „na kost“. Vedoucí proto rozhodli, že bude nejlepší, když se do tábora vrátíme autobusem.

Dostali jsme se na autobusovou zastávku, nasedli a jeli zpátky k táboru. V táboře jsme si dali sušit věci nad kamna. Nejtěžší bylo usušit promočené spacáky, ale i to se nám nakonec podařilo.

Možná se zdá, že píšu o negativním zážitku, ale paradoxně to byl ten nejzajímavější a nejsilnější puták, co jsem kdy zažil.

Jak říkal jeden z vedoucích na konci tohoto dobrodružství: „Zážitky nemusejí být vždy skvělé, ale důležité je, že jsou silné, nezapomenutelné a stmelují kolektiv.“ Což tento puťák dokázal.

Svatojiřský oheň / Réba

Co mě při zamyšlení nad zážitky ze skautu napadlo, byl můj úplně první Oheň sv. Jiří. Byla to první větší akce, na kterou mě můj oddíl vzal. Nevěděla jsem, co mám čekat a vlastně ani

moc co se bude dít. Doteď si ale pamatuji ten pocit, který jsem měla, když jsem přišla mezi komunitu, která se sešla na tak hezkém místě, jako je Výstrčka. Pocit toho, že patřím do tak velké skupiny lidí, všech věkových kategorií a charakterů. Do skupiny, kterou spojuje jedna věc – skaut. Byla jsem vlastně ohromená, všehovšudy jsem tam znala asi šest lidí, ale i tak jsem cítila, že tam patřím. Děkuju.

Táborová etapovka / Ještěrka

Vzpomínám na tento tábor... Pro mne byl výjimečný hlavně v tom, že jsem byla poslední rok součástí družiny. Byla jsem podrádkyní družiny Vážek. Celým táborem nás provázelo téma Robinsonův ostrov. Po příjezdu na tábor jsme byly rozděleny do dvou kmenů. O příslušnosti ke kmenu rozhodovaly šátky dvou barev, které jsme nosily stále při sobě. Ceremoniál rozdělení do dvou kmenů představoval zahájení celotáborové hry. My jsme byly zvědavý, jaké výzvy nám letošní tábor přinese a nemusely jsme čekat dlouho. Večer, hned po nástupu, začala úvodní etapa. Měly jsme přespat na ostrůvcích uprostřed rybníka, který je nedaleko našeho tábořiště, a postavit přístřešek, ve kterém se dalo spát. Zádrhel byl v tom, že si každá členka družiny mohla kromě oblečení na sebe vzít pouze jednu věc.

Dlouho jsme se dohadovaly, co budeme nejvíce potřebovat a bez čeho se naopak obejdeme. Každá z nás na sebe navlékla co nejvíce vrstev oblečení, aby nám nebyla v noci zima. Navíc při pohledu na oblohu jsme usoudily, že zanedlouho se spustí déšť. Na lodích jsme přes Popluž převážely materiál potřebný na stavbu přístřešku. Jedna z nás pádlovala, druhá se snažila vybalancovat krajinky, naklánějící se k vodní hladině. Když jsme měly převezeno všechno potřebné, přišla naše vedoucí Šťopka a zkontrolovala, že si každá z nás bere pouze jednu věc. Rozloučila se s námi a popřála nám hodně štěstí.

Každá družina vyrazila na svůj určený ostrov. Postupně jsme dopravily všechny členky družiny na ostrov. Loď jsme u břehu přivázaly, aby neuplavala. Nejprve jsme si vymezily místo na spaní, kde nebylo příliš hrbolů a kořenů. Začaly jsme stloukat přístřešek z krajinek. Jedna svítila baterkou, dvě zatloukaly hřebíky a mladší holky se snažily spát. Není se čemu divit, že se neusínalo zrovna nejlépe, jelikož začínalo pršet. Zhruba po dvou hodinách práce jsme měly stlučený základ přístřešku, který jsme pokryly listím z olší rostoucích opodál. Uvnitř jsme si to také zútulnily. Asi v pět hodin ráno jsme se uložily ke spánku. V čase budíčku nás přišly probudit vedoucí. Po probdění noci jsme se vracely zpět do tábora a podsadové stany nám v tu chvíli přišly jako ten největší luxus na světě. S druhou družinou jsme si vyprávěly, jaká dobrodružství jsme tu noc zažily. A potěšilo mě, že na druhém ostrově byla podobná atmosféra jako u nás. Během dopoledne se vedoucí jely podívat na oba ostrovy, aby zhodnotily naše přístřešky. Zpětně si myslím, že není tolik důležité, kdo v této etapě zvítězil (i když tehdy jsem na to samozřejmě pohlížela jinak), nýbrž to, že jsme se hned v první etapě stmelily a naučily se spolupracovat.

Křížem krážem republikou / Prófa

Tahle celostátní cestovatelská soutěž nás lákala již delší dobu. V roce 2016 jsme se ještě zúčastnili nesoutěžně, ale následující rok jsme se ve složení já, Kousy, Mýval, Ještěrka, Rosnička, Poupě, Párek a Bělas do soutěže plně vrhli. Během 24 hodin v sobotu před Dnem železnice bylo úkolem skautských i neskautských týmů najezdit co nejvíce kilometrů vlakem, plnit

úkoly a navštěvovat tajná místa, ke kterým týmy přivedly hádanky a indicie, jejichž rozluštění není vůbec snadné, jak jsme ještě sami měli zjistit.

Protože první vlaky u nás jezdí až nad ránem, sešli jsme se na pražském Hlavním nádraží. Dřív než začal samotný závod, jsme se potkali s týmem skautů z Berouna. Společně jsme si zahráli hru známou pod názvem „Sobolí šlachy“ s prostými pravidly: seber sobolí šlachy, hod' ji co nejdál a získej body za obíhání svého týmu, teda aspoň než šlachy najde druhý tým a zahodí ji někam jinam. Kolemjdoucí za námi udiveně otáčeli hlavy a není asi nutné říkat, že se z nás během chvíle stala turistická atrakce.

Náš první vlak odjížděl z nádraží ještě před půlnocí, což pro nás byl velký problém. Jako začáteční stanice se totiž počítá až ta první po půlnoci a první zastávkou expresu ČD byly 104 kilometrů vzdálené Pardubice. Náš pokus o vyjednávání s průvodčí skončil neúspěchem a Rosňa se rozhodla vzít situaci do svých rukou. Postáváním ve dveřích se vlak pokusila zpozdít, což se pravděpodobně k nadšení všech cestujících, kteří o soutěži nevěděli, nepodařilo.

Naše cesta vedla do Břeclavi a Znojma, které mělo být jedním z tajných míst. Tam jsme dorazili brzy ráno a už jen počet týmů, které vystoupili s námi, napovídal, že špatně asi nebudeme. Hledání QR kódu nám přesto dalo zabrat a chrám sv. Mikuláše prohledával skaut za skautem tak půl hodiny. Teprve po nalezení kódu jsme si krásu Znojma začali opravdu užívat. Při hledání kulturních míst se nám díky obdržené vstupence podařilo získat i nějaké ty soutěžní body. Nakonec jsme skončili na snídani v místní kavárně a po ní vyrazili přes Břeclav do Olomouce na koridor, kterým jsme se vraceli zpět do Pardubic a na Hradec, kde na nás čekalo druhé tajné místo.

Po společné fotce ve výtahu u nádraží jsme rychle vyrazili do ulice Na Drahách, kde jsme QR kód očekávali. Nikde jsme ho ale nemohli najít. Počasí se navíc začalo kazit a po minimu spánku přicházela s deštěm i špatná nálada. Bloudili jsme po okolí a hledali cokoli, co by mělo něco společného s vodou, jak nám napovídala indicie, ale neúspěšně. Prohlédli jsme si tak rybníky i řeku Orlici, QR kód jsme ale nechali za sebou. Byl umístěn v opačném směru v ulici Na Hrázkách na opraveném parním stroji bratří Tomků. Na nádraží jsme se dostali se ztrátou dvou hodin. Byl čas vyrazit do Prahy a vymyslet další postup.

První myšlenkou bylo přespat v Praze, tu jsme ale rychle zavrhli – část z nás si přála pokračovat v soutěži, část už chtěla vyrazit domů. Tak jsme spolu s Ještěrkou, Rosňou a Mývalem zůstali v týmu sami a místo pokračování vlakem vyrazili pro potřebnou kulturu – do kina na promítání filmu Odstřelovač. Kvalita filmu a pohodlné sedačky udělaly své, většinu jsme prospali a nejzáživnější věcí bylo, když Rosnička vytáhla kartáček s úmyslem vyčistit si v šesté řadě zuby.

Naše poslední cesta vlakem vedla na tajné místo do Kutné hory, kam jsme přijeli po jedenácté hodině. Moc rád bych vám tu napsal, že jsme s nadšením vyběhli a místo do půlnoci našli, pravda je ale taková, že naše vědomí již vypovídalo službu a my spali při chůzi. Cesta ke chrámu sv. Barbory nám tak zabrala spoustu času, a když jsme k němu došli asi dvacet minut před půlnocí, zjistili jsme, že místo se nachází na druhé straně údolí u portrétu Jaroslava Vrchlického.

Přesto jsme to nevzdali a pro kód si i po vypršení limitu již nesoutěžně došli. Zbytek noci jsme strávili v rychlém občerstvení na benzínové pumpě, kde jsme usnuli opření o stoly dřív, než k nám došla obsluha. Celkem jsme za 24 hodin najezdili více než tisíc kilometrů, což je zhruba vzdálenost z Prahy do Paříže. Přestože naše umístění tehdy nebylo nijak zářné, z Křížem krázem jsme si odnesli mnoho skvělých zážitků a jezdíme na ně každoročně.

Výlet s benjamínky do skal / Jitka

Výlet do skal byla akce, kterou pro benjamínky „na klíč“ připravil Křéma s Editou. V pátek jsme se museli dostat do obce Michovka, o které mnozí z nás vůbec netušili, že existuje. Tady na nás už čekal Křéma a dovedl nás po úzkých stezičkách v borůvčí ke skalám, kde jsme měli nocovat. Protože benjamínci nejsou žádná ořezávátka, tak si museli docela prudkým kopcem vynosit všechny svoje zavazadla, karimatky a spacáky. Večer na nás čekala stezka odvahy mezi skalami a jako bonus romantický západ slunce a pohádka na dobrou noc od Edity.

Druhý den nás čekalo to hlavní – lezení po skalách. Benjamínci si sebou museli přinést prkno, na kterém by zvládli přechod z jedné skály na druhou. Nejprve dostali za úkol ho pomalovat a zkusit po něm přejít jen tak na zemi – to byla hračka. Křéma pak všem ukázal, jak

vypadá sedák, k čemu slouží a na dobrovolnících předvedl, že je na laně opravdu udrží. Další fází byl přechod prkna ve větší výšce cca 1 m nad zemí – to hravě dali taky všichni. No a pak už šlo do tuhého. Děti musely vylézt na skálu, ve výšce cca 4 m přejít z jedné skály na druhou a pak se spustit jako včelka Mája po provaze dolů. Tady už některým nervy pracovaly, ale i tohle zvládly nakonec všichni. Jako bonus byl pro největší odvážlivce výstup na ještě větší skálu (jako odměnu si zde mohli udělat s Kleris vrcholové foto) a slaňování zpátky na zem. Do této chvíle jsem všechno pozorovala a fotila ze země, a tak mě Kleris s Křémou přemluvili, ať si to jdu taky zkusit. Když to zvládnou malé děti, tak jsem si říkala, že to ani pro mě nebude problém. Jenže nahoře, odkud už nebylo cesty zpět, mi Křéma oznámil, že tohle bylo pro malé děti, že pro nás má něco speciálního. To, že jsme museli přeskočit ze skály na skálu jsem po kratším přemlouvání dala, ale slaňování asi z 10 m vysoké skály už byl problém. Jednak ta skála pro mě byla najednou ještě vyšší a pořád rostla, jednak jsem musela překonat svoji panickou hrůzu z výšek. Utěšovala jsem se myšlenkou, že by Křéma nevymyslel nic, co bychom nemohli zvládnout. Tím zlomovým okamžikem, kdy jsem se prostě pustila a jela na laně dolů, byl impuls, že děti se dole postavily a začaly volat „Jít' neboj se, to dáš“. Tak jsem to nakonec zvládla a Kleris po mně taky.

Na tomto výletě jsme se přesvědčili, že ti naši malí caparti jsou neuvěřitelní a stále nás udivují, co všechno dokáží zvládnout, takže se jim nebojíme stále výše posunovat hranice.

Vzpomínka na tábor / Divočák

VZPOMÍNKA NA TÁBOR
AKOJ, JSEM DIVOČÁK A DO SEMILSKÝCH BENJAMÍŇŮ JSEM CHODIL
DVA ROKY, NEŽ JSEM BYL VELKEJ. TEĎ UŽ JSEM VLČEK.
LÍBIL O SE MI, ŽE JSME PODNIKALI HODNĚ VÝDRAV.
NEJLEPŠÍ TÓ BYLO V LIBERCÍ V BAZĚNU NA TOBOGA'NECH
A NA TÁBOŘE. TAM MĚ NEJVÍC BAVILO, JAK JSME PLNILI ÚKOLI.
NAPŘ. VODĚNÍ PO SLEPU. NEJDRÍV JSME SI VE DVŮJCI JEDEN ZAVAZAK
OČÍ A DRUHĚJ HO NAVIGOVAL PŘE PŘEKÁŽKOVOU DRAHU, BYL JSEM
S. ARAŠÍDEM, TROŠKV JSEM SI PLET BRÁVOU A LEVOU, ALE ZVLADLI JSME TÓ.
KAŽDÝ DEN BYL JINEJ, JEDNOU JSME BYLI U TĚTY MONIKY NA
STATKV PAK ZAS NA VÝLETECH.

A UPLNĚ NEJLEPŠÍ JE, ŽE NA MĚ BENJAMÍŇI NE ZAPOMĚLI

MAJOU DIVOČÁKŮV ZDRAVINE TĚ Z
MATEHO BELTA MINUTHO TRABA DA
DOUFAJME, ŽE VE NÁT ALERPOŇ TAK
PŘEDJDEŠ TAKO MY
KACÁTKO
KRYSTO
BÁTMAN
KRYSTO
AR A
KRYSTO
KLAV LISA
KRYSTO
MACI

DIVOČÁK
(MATOUŠ HAVLÍČEK)
SKAUTNÍ TÁBOR 17. 5. KVĚTEN
2021
BĚLDROUČICE, ČCA 180
BĚLDROUČICE

3 4 9 5 3

Divočák 😊

„Pamatuješ si, jak jsme...?“ / Pití

Je těžké pár slovy popsat a vystihnout podstatu toho, co člověk za více než 25 let života ve skautingu zažil. V průběhu těch let je člověk ze začátku opečováván vedoucími a je pro něj připraveno mnoho činností. Lidé, kteří se o malé vlče či světlušku starají, stejně jako se pak jiní starají o malého skauta či skautku, člověka nejen zabavují, ale zároveň formují i jeho osobnost. Postupem let člověk vyroste a třeba se stane právě tím, kdo připravuje program pro další generaci. V delším časovém horizontu pak jde sledovat ten úžasný vývoj, kdy se malé vlče stane velkým vlčákem, který si o chvíli později musí poradit s tím, že je vržen mezi skauty, kde je opět tím nejmladším a nejmenším. V průběhu toho všeho dospívání, učení se novým věcem a zažívání úžasných situací však vzniká ještě něco navíc. Jsou to nerozdělitelná přátelství, která někdy prostupují napříč generacemi. A to se třeba potom po mnoha letech sejdou dospělí lidé, kteří společně vzpomínají na léta, která ve skautingu prožili, ať už v té době byli malými skautíky nebo vůdci oddílů.

A nejsou to, v dnešní době často zmiňované, výchovné cíle ani jiná vznešená témata, která si člověk po těch letech pamatuje. Jsou to nezapomenutelné zážitky, pro které vedoucí připravují živnou půdu a pak... to se dějí věci. Malý skautík může proběhat strachy celou hlídku, protože se bojí dupání ježků, které před chvilkou vypustili starší kluci, krátící si dlouhou chvíli. Jindy zase, v rámci hry se člověk vžije do příběhu natolik, že se stane lupičem zlatých prasátek, který nevnímá nevyspání ani noční hrůzy přírody a nepřipouští si, že vlastně jen běhá

s neuvěřitelně těžkým špalkem po lese. Nebo se jiný skaut nechá dobrovolně ostříhat dohola jen proto, aby jeho družina měla větší šanci na vítězství v etapě táborové hry. Nebo parta mladíků může obíhat všechny rybníky kolem tábora, držíce kmen stromu, na kterém střídavě někdo visí jen proto, aby ho jiný mohl v tu chvíli nést. Někdo si také může uvědomit to, že nejstrašnější náměty her jsou ty pohádkové, kdy se nosí Sněhurčino srdce královně, nebo se vyjídá slaný mozek z lebky, která je umístěná u hřbitovní zdi. V různých obměnách člověk probíhá Mordýrnu, ať už s věcmi „ *které by mohl potřebovat* “, nebo třeba s polní kuchyní, která prostě jen byla na seznamu věcí ohodnocena největším počtem bodů. Člověk se ale vystavuje i otázkám, na které by mimo skauting nikdy nepřišel, jako například: Jak zakopat ešus na ztvrdlé táborové louce lžící, když jsem si jí při prvním úderu zlomil? Nebo v rámci hesla *Buď připraven!* si rádce družiny před usnutím dělá seznam věcí, které si zabalí, kdyby náhodou byl dnes noční výsadek. A to jen proto, že se něco šušká.

A přestože vedoucí mají občas i jiný záměr než pouze připravit co nejnezapomenutelnější zážitky, jsou právě vzpomínky na ně tím, co nás spojuje a čemu se i po těch dlouhých letech zasmějeme. Také, což je neméně důležité, se tím vracíme do dětských let a připadáme si, jako by se to všechno událo teprve včera.

Moje tábory na Žumberku / Píďa

Kdybych měla popsat své nejsilnější zážitky z dětství a dospívání, zajisté by jich byla spousta právě z akcí strávených ve skautu. Je to už více než dvacet let, kdy mě má kamarádka vzala s sebou na první schůzku. Doted' si pamatuji, jak jsem se obávala prvního setkání s ostatními a jak jsem se domů vrátila nadšená a s nadšením jsem další týden šla znovu a pak znovu a znovu.

Jako světluška, malý capart, který neuměl rozeznat keř od stromu, jsem s Evčou a Jančou zažila dobrodružství, která bych zajisté chtěla dopřát i své novorozené dceři. Ať už to byla družinová setkání, výlety a především žumberský tábor. Vždy mě čekalo nové dobrodružství, zážitky a hlavně poznání něčeho nového.

Samozřejmě si pamatuji i na svůj první den bez rodičů, asi jako většině novopečených světlušek na táboře mi bylo smutno a chvíli jsem i plakala, ale jakmile bylo ráno a zazněla píseň na probuzení, stesk zmizel. Nové zážitky a dobrodružství, které byly na obzoru, smutek po nepřítomnosti maminky i tatínka zahnaly. Táborová hra, jídlo a to prostředí, vše bylo tak jedinečné a zábavné, po jednom odpoledni jsme už ani nevěděli, co je to stesk po rodičích. Formou hry jsem se připravila na to, jak přežít v přírodě, rozdělat oheň, rozeznat základní rostliny, dřeviny a zvěř či jak se orientovat v mapách a jízdnicích řádech. A jako odměna nás pak čekaly blbouny, lepší kynuté knedlíky jsem nikdy nejedla. Ovšem, nasbírat potřebné množství borůvek dalo práci, ale když vyrazí celý tábor, jde to jedna radost.

Žumberský tábor, tábor na louce obklopené jak v ochranné síti stromy, koupání, co by kamenem dohodil, žádná elektřina, závislost jen sami na sobě, co si postavíš, to máš, úžasné. Ten

pocit, když jsme přijeli na prázdnou louku a během týdne tam stál celý náš tábor se stožárem, jídelnou, pecí, stany, hangáry a bránou, z které byl jedinečný pohled do dálky. Ještě teď mám vryté v myslí úžasné západy slunce, které jsem z ní viděla. S úsměvem však vzpomínám na celý průběh tábora, na ranní budíčky, kdy nás družina, která měla právě službu, budila písničkou či jiným jedinečným způsobem, pak šup šup, ranní rozcvička. Už méně ráda zavzpomínám na ranní bodování stanů, kdy jestřábí zrak Očka či Elvíny našel byť nepatrný drobeček v trávě před stanem a hned body dolů. Svě klady to jistě mělo, od té doby vím, jak dbát na detail. Dále nástup, ranní přivítání a pak hurá snídaně. Nevím, čím to je, ale v přírodě člověku vyhládne a doteď vzpomínám, jak jsme všichni vítali každé jídlo, co mělo přijít. Kolikrát jsme čekali ve frontě přes celý tábor nedočkavě na další nášup, nikde jsem tak nejedla a málokde mi tak chutnalo. Krásné vzpomínky jistě patří i k táborákům, těch vtipných scének, co jsem viděla, a krásných písní, co se naučila, bylo nepočítaně. A když se večer nachýlil a vlčata šla spát, Flér na dobrou noc četl Spejbla a Hurvínka a všichni jsme dychtivě poslouchali každé jeho slovo.

Další vzpomínky jistě patří celotáborovým i celoročním hrám. Byly nápadité, promyšlené do posledního detailu s motivací, která vás vždy žene kupředu. Šátek z celotáborové hry věnované příběhům Ferdý mravence mám dodnes a moc ráda ho nosím a vážím si každé tečky na něm nakreslené, jelikož si moc dobře vybavuji, jak pracné bylo každou z nich získat.

Úkoly v táborových hrách byly různorodé a vždy originální: například postavit vor, přenést co nejvíce vody pomocí lžičky, vytvořit totem, uvařit nejlepší jídlo z daných ingrediencí, naplnit

sklenici od okurek tak, aby její obsah co nejdéle hořel. Trik byl v tom, že do sklenice stačilo dát trochu roští a zbytek vyplnit smůlou, jelikož ta hořela nejdéle.

Semilský skaut mi dal odvahu, vědomosti, a hlavně přátele na celý život. Skautu za tolik vděčím, nebyla bych tím, kým jsem. Už nyní mám zamluvené místo pro svou dceru v benjamínkách, a to jí je teprve pár měsíců. Vím s jistotou, že i ona bude jednou šťastná a hrdá skautka jako já.

Je úžasné, že semilský skaut slaví už 100 let, a jsem šťastná, že jsem mohla být a stále jsem jeho součástí.

Skautský slib / Hedvika

Je už tradicí našeho střediska skládat skautský slib v létě ve „slibovém lese“ na tábořišti na Žumberku. Určitě většině z nás na tento důležitý životní okamžik zůstaly hezké vzpomínky. Jak si ten velký skautský krok pamatujeme? Jak jsme skautský slib vnímali jako děti a vnímáme s odstupem času? Po mnoha letech ve vedení oddílu mohu říct, jak se s přibývajícím věkem mění nejen moje vnímání významu skautského slibu, ale hlavně jeho důležitost coby jednoho z rituálů oddílu. A tak pro mě vrcholem tábora už nebývá zakončení celotáborovky na oddílovém ohni, táborová pouť s opečeným selátkem nebo poklad, ale právě skautský slib. Ten bývá již tradičně ke konci tábora. Tábor končí, ale pro nové skauty a skautky a vlastně nás všechny, kteří si přítomností u onoho rituálu slib připomeneme, teprve začíná nová cesta. Cesta za lepším světem, na jehož budování se můžeme podílet, a v důležitých životních krocích či nesnázích se vždy obrátit právě ke skautskému slibu.

Ještě poslední kontrola, jestli je vše připraveno – dostatek dříví, vlajka, slibové odznaky a šátky, ešus na uhlíky, petrolejky pro patronky, které povedou skautky ke slibu. „*Mají holky nachystaný turbánek, který si vlastnoručně upletly?*“ ptám se ještě. Snad je vše připraveno, jak má být. Po instrukci patronek odcházíme do slibového lesa spolu se zbytkem vedení rozdělat slibový oheň. Slibový les – pro mě místo vždy opředeno tajemstvím, ostře odděleno od reality, místo, kde jsem byla vždy jen v noci. V průběhu let se změnil. Už to není tak zarostlá džungle, kde člověk zakopával na každém kroku o větve a ostružiní ho bralo do svých spár. Řídne a usychá. Místo, kde rozděláváme oheň, je obklopeno velkými kameny. Nad námi se koruny stromů otevírají k nebi, kde již svítí tisíce hvězd. Oheň už hoří a praská. Jeho svit se rozlévá do okolí a odkrývá tajemnou tvář onoho místa. Sem tam se ozve nějaký zvuk lesa. „*Kdepak jsou ty skautky?*“ probleskne mi hlavou, a v tom se sama ponořím do vzpomínek, jaké to bylo, když jsem tenkrát slibovala já.

Tábor necháváme za sebou a vyrážíme s lucernami tak trochu do neznáma. U výjezdu z louky zahýbáme doprava. Míjíme strašidelnou maringotku, která je tu už celou věčnost, a posléze také posed. „*Jestlipak tam sedí myslivec a pozoruje nás?*“ Před námi se najednou objevuje pole, osvětlené měsícem. Ruku v ruce s důvěrou i nejistotou zároveň kráčíme opatrně po okraji

remízku směrem k potměnému lesíku uprostřed. Překračujeme spadlé stromy, vynaňujeme se z ostružiní a stoupáme na vrch. Noc je klidná, jen sem tam se ozve štěkající srnec v dálce. A teď už i praskot ohně, jehož světlo zahlédneme při vystoupení na vrchol. „*Už jsme tady,*“ pomyslím si. Otevírá se nám dolík s ohništěm uprostřed, kolem něho vedoucí oddílu i rádkyně,

které drží státní vlajku. Po přivítání a krátkém proslovu přistupuji k vlajce. Přikládám nad ni svou pravou ruku složenou ve skautský pozdrav a s roztřeseným hlasem slibuji na svou čest... Vnímám každé slovo, jako by se mi až tady vrývalo do paměti. Vůdkyně mi s pokývnutím podává levici, gratuluje a předává slibový odznak. Její zástupkyně mi okolo krku navlékne šátek, který si svážu svým turbánkem. Stoupám si vedle těch, které už slib mají. K vlajce přicházejí další, rituál se opakuje. Všechny jsme složily slib a staly se právě součástí velké skautské rodiny. Stojíme okolo ohně, držíme se za ruce a na oslavu tohoto okamžiku zpíváme. Nejprve skautskou hymnu, poté státní. Cítím vděčnost, radost, sounáležitost a zároveň se pomalu vkrádají obavy. „*Zvládnou naplňovat slova slibu?*“ ptám se sama sebe. Oheň pomalu dohořívá a my odcházíme v tichosti zpět do tábora. Nad hlavou tisíce hvězd, dnes jen a jen pro nás.